



Fredsbaskern

MEDLEMTIDNINGEN OCH VETERANORGANISATIONEN SOM ÄR MED DIG **FÖRE, UNDER OCH EFTER UTLANDSINSATS**

SVERIGES VETERANFÖRBUND FREDSBASKARNA (SVF)

NUMMER 1, 2016



Hjälp människor på flykt!

Just nu är 60 miljoner människor på flykt undan krig och förföljelse i världen. Din hjälp behövs.

SMS:a FLYKT150 till 72980 och ge 150 kronor.
Eller swisha valfritt belopp till 123 90 01 645.
Tack!



UNHCR
FN:s flyktingorgan

Sveriges Veteranförbund
Fredsbaskarna (SVF)

Fredsbaskern #1 2016



Sven Lundberg (tv) och Anders Alhbin lovar spännande tattoo på Ulriksdal. Läs mer på sidan 7 om vad över 250 musiker, dansare och veteraner kan åstadkomma. Foto slottet: Alexis Daflos / Kungl. Hovstaterna (bilden är ett montage)

Veteranmottagningen i Uppsala har öppnat

Aktuellt

► 05

I detta nummer

- 05 » Officerare utbildas i Somalia
- 05 » 45 000 fredsbearare får veteranstatus
- 07 » Lottakåren – för fred med förplägnad
- 08-09 » Folk och Försvar
- 10 » Veteranmarschen - Riktning norr
- 11 » Välkommen hem från Mali, Christian
- 12-13 » Striden om tolkarna
- 18 » Att skapa en minnesplats

Återkommande avdelningar

- 04 » Inledaren
- 05-10 » Aktuellt
- 14-27 » Ute i landet
- 28 » Läst & testat
- 31 » Veteranprofilen

Sökes:

Volontärer till
Veterantattoo

► 07 och 18

Striden om tolkarna

► 12-13



► 07

FÖLJETONG FÖRE UNDER EFTER

► 11



Dockor till barnen

– i samarbete mellan
veteraner och anhöriga

► 06

Omslagsbilden



Tolkarna gör det möjligt för svensk personal att kommunicera med lokalbefolkningen och deras kunskap bidrar även till höjd säkerhetsmedvetenhet. Foto: Per Lennartsson

"Bakslag men hoppfullt"

"Vi anser att hanteringen präglats av stor godtycklighet och kräver att de återstående tolkarnas rätt till asyl skall prövas i särskild ordning."

Lennart Bengtsson
Förbundsordförande

Inledaren

► 04



Foto: Therése Särnbäck

Om du fick träffa försvarsministern, vad skulle du fråga? – Förklara vad du menar med att göra skillnad.

Christian är hemma från Mali

► 11

NYHET

KABINVÄSKA

SID 29

Kamratstödstelefon

Direkt berörd eller anhörig är alltid välkommen att kontakta någon av våra kamratstödjare.

020 - 666 333

Värdegrund

Kamratskap

Att skapa band mellan individer, folk och länder och därigenom bidra till att lösa konflikter.

Omtanke

Genom omtänksamhet bidra till stabilitet.

Medmänsklighet

Se till att de mänskliga rättigheterna tillämpas.

Våra samarbetspartners

Försvarsmakten
Folke Bernadotteakademin
Kriminalvården
Invidzonen
Svenska Soldathemsförbundet
Sveriges militära kamratföreningars riksförbund
AFF
Folk & Försvar
FN-förbundet
Isaksson Rekrytering & Bemanning
ABF Grön Famn

Ansvarig utgivare

Anders Ramnerup
070 - 879 90 87
anders.ramnerup@sverigesveteranforbund.se

Chefredaktör

Per Lennartsson
070 - 879 90 86
per.lennartsson@sverigesveteranforbund.se

Redaktör

Daniel Jansson
08 - 25 50 30
redaktion@fredsbaskarna.se

Annonser

Dmind Communication
daniel@dmind.se

Grafisk form och original

Dmind Communication
www.dmind.se

Tryck

Elanders

Utgivningsplan, kommande 4 nummer

Nummer	2	3	4	1
Manusstopp	29/5	28/8	20/11	29/1
Utgivningsvecka	25	39	50	10

Tidningen Fredsbaskern, ISSN-02843765 är av generell karaktär och kan inte, på grund av områdets komplexitet, ligga till grund i specifika frågor. Vi ansvarar ej för skada som kan uppkomma till följd av upplysning i publicerat material, eller i annan lämnad information. Redaktionen ansvarar ej för icke beställt material samt förbehåller sig rätten att redigera och korta ner insända artiklar. Redaktionen har rätt att publicera insänt material på webben och i andra forum relaterat till verksamheten utan att först tillfråga upphovsmannen. Org.nr: 828001-0359.

Inledaren

Med hopp om ljusare tider – trots bakslag då och då

Så har vi då lämnat jul och nyårshelger bakom oss och ser åter fram emot vår och ljusare tider. Dessvärre väntar väl ett eller ett par bakslag innan vi kan ta av oss vinterkläder och plocka fram grillen igen. Det brukar ju vara så.

Inte sällan är bakslag förekommande även inom politikens ibland outgrundliga värld. Förra våren jobbade vi med att ta fram vårt svar på veteranutredningsremissen. Sveriges veteranförbund delade som bekant i allt väsentligt utredningens bedömningar och stödde dess förslag. Vi kan konstatera att övriga remissinstanser i synnerhet de "icke uniformerade" utsändande myndigheterna var betydligt ljummare t.o.m. avvisande till väsentliga delar av utredningens förslag. Jag vill gå så långt att jag tycker mig kunna spåra en betydande brist på "sjukdomsinsikt". Det känns som om att de i sin bild av problematiken är där Försvarsmakten var på 1980-talet. Försvarsdepartementet som äger frågan upplever nu betydande problem med att omsätta utredningens förslag till genomförande. Även om de till äventyrs skulle vilja. Detta i synnerhet som så mycket i utredningen berörde civila aspekter på veteranfrågan. Man har därför intagit den ståndpunkten att man enbart tittar på de delar som berör de områden som man själv har att hantera, d.v.s. det militära. Ett exempel på detta är den ständiga frågan om Veterancenter. Försvarsmakten har i årets regleringsbrev fått i uppgift att redovisa ett förslag om inrättande av ett särskilt veterancentrum. Min första reaktion blev försiktigt positiv. Visst finns det de som har svårt att acceptera att Försvarsmakten står som huvudman för ett sådant center men det är kanske bättre att någon får uppgiften ändå än ingen? Men när man tittar på texten och talar med berörda såväl i Försvarsdepartementet som i Försvarsmakten så falnar glädjen. Så som uppgiften är formulerad och inledningsvis tolkad av närmast berörda, rör det sig endast om marginella förändringar av vad som redan sker vid Försvarsmaktens Veteranenhet. Detta är på inget vis i närheten av de tankar som presenteras i veteranutredningen. Låt oss hoppas på att detta bara är ett tillfälligt bakslag och att vi tillsammans med andra goda krafter åter kan se fram emot ljusare tider i detta avseende.

Dessvärre vill jag avsluta med ytterligare ett område där vi ännu inte sett någon ljusning. Vi har sedan i höstas drivit en kampanj för att de

återstående tolkarna från Afghanistan skall få sin sak prövad. Av de ursprungliga ca 40 tolkar som arbetat åt Försvarsmakten fick efter stora mediala påtryckningar hälften asyl som kvotflyktingar. Kvar finns minst 20 med skyddsbehov. Vi anser att hanteringen präglats av stor godtycklighet och kräver att de återstående tolkarnas rätt till asyl skall prövas i särskild ordning. Det lagliga utrymmet finns i och med en dom i Migrationsdomstolen från förra året. Försvarsministern fick frågan vid den säkerhetspolitiska konferensen i Sälen nyligen och valde inledningsvis att inte ens svara på frågan. När moderatören efter ett tag åter tog upp frågan hänvisade han endast till rådande regelverk och till ordinarie migrationsprocess. Vi kräver inte att de skall ges ovillkorad asyl. Vi kräver att deras sak skall prövas och detta utan att de på farliga vägar med risk för eget liv först måste ta sig hit. Hur svårt kan det vara om viljan finns?

Med hopp om ljusare tider
trots bakslag då och då.

Lennart Bengtsson
Förbundsordförande



Foto: Therése Särnback

Lennart Bengtsson, 62 år

Brigadgeneral (PA) från Norrtälje, gift och två vuxna barn. Tidigare chef för Swedint. Utlandsmissioner i Kosovo. Har efter tiden på Swedint bl. a. arbetat på Utrikesdepartementet.

Sveriges Veteranförbund Fredsbaskarna (SVF)

Växel: 08 - 25 50 30 Kamratstöd: 020 - 666 333 E-post: kansliet@sverigesveteranforbund.se

I 45 000 fredsbevarare får veteranstatus i Finland



Över 45 000 finländare har arbetat som fredsbevarare eller med krishantering utomlands.
Foto: Kyrkans utlandshjälp

Från och med hösten kommer den finländska staten att börja dela ut ett så kallat veterankort för arbete med krishantering. Enligt Paavo Kiljunen som är ordförande för Fredsbevararnas förbund är veteranstatus ett fint erkännande, trots att kortet till en början inte ger innehavaren några förmåner.

Fredsbevararnas förbund är med och utvecklar kortets egenskaper. Målet är att man senare genom att visa kortet ska få rabatt till exempel inom kollektivtrafiken.

Kiljunen påpekar att fredsbevarare med veteranstatus inte ska blandas ihop med krigsveteranerna.

– Krigsveteranerna är hedersmedborgare i Finland. Det vill vi inte ta ifrån dem. Med ett veterankort för krishantering följer Finland internationell praxis.

Över 45 000 finländare har arbetat som fredsbevarare eller med krishantering utomlands.

Återpublicerat från Svenska Yle

Veteranmottagningen öppen

I januari öppnades Sveriges första veteranmottagning. Mottagningen som är belägen på Akademiska sjukhuset i Uppsala är öppen för veteraner från hela Sverige. SVF samarbetar med Akademiska och ger ekonomiskt stöd för resor och övernattningsnätter i de fall det behövs. Mottagningen är en så kallad öppenvårdsmottagning inom psy-

kiatrik på Akademiska. Oavsett bostadsort kan man söka hit för utredning, antingen genom att skriva en egen vårdbegäran (tidigare kallad egenremiss) eller via remiss/specialistvårdsremiss från behandlande läkare. Förbundet kan också hjälpa till att förmedla kontakten med mottagningen.

Försökte spränga FN-monumentet

Polisen misstänker att en man i 35-årsåldern försökte spränga FN-monumentet i Stockholm med en hemmagjord rörbomb, uppger Expressen.

I december förra året hittade polisen en hemmagjord rörbomb i anslutning till FN-monumentet vid Sjöhistoriska museet i Stockholm. När bomben undersöktes kunde polisens bombtekniker

konstatera att den hade antänts med hjälp av ett tomtebloss - men aldrig exploderat.

På en bit eltejp lindad runt bomben lyckades polisen hitta DNA-profil. Profilen ledde dem till en småbarnspappa i 35-årsåldern som nu misstänks ha byggt och placerat konstruktionen vid monumentet. Mannen nekar till brott.

Veterantattoo söker volontärer

Läs mer på sidorna 7 och 18.

Officerare utbildas i Somalia

I spartanska klassrum och på små sanddytor på Jazeera Training Center utanför Mogadishu fortsätter Europeiska unionens utbildningsinsats i Somalia, EUTM Somalia. Just nu utbildas bland annat 20 blivande underrättelseofficerare i den somaliska armén. Trots värmen och de annars prövande förutsättningarna går lektionerna oftast som planerat, det framgår på Försvarsmaktens hemsida.

En av de största utmaningarna för utbildarna är att hitta fungerande sätt att förmedla utbildningen på. Underrättelsetjänst är ofta abstrakt men de svenska officerarna löser detta med till buds stående medel. Under de många år som inbördeskriget rasat i Somalia har få soldater och officerare haft möjlighet att gå i skola.



Anders Persson var en av dem som fick ta emot medalj av generaldirektör Nils Öberg under en högtidlig ceremoni på huvudkontoret. Christer Isaksson, chef för Internationella enheten, höll tal.

Nio medarbetare i fredens tjänst

Kriminalvårdens medalj in servitio pacis delades i år ut till nio medarbetare som fullgjort utlandskommendering i internationell tjänst.

För att komma ifråga för medaljen ska man ha arbetat i internationell tjänst i minst 30 dagar i följd och fått goda vitsord efter genomfört arbete. I år fick Mårten Aman, Anders Persson, Mark Tingvall, Albert Gagaj, Jonas Lindgren, Kritian Edqvist, Karin Andersson, Helen Hjert och Annette Billberg ta emot medaljen i silvervalör.

De fick också en miniatyrmedalj, ett slädspänne. Hittills har 64 personer fått In servitio pacis, varav tre i guld.

Dockor till barnen – i samarbete mellan veteraner och anhöriga

Invidzonen och Fredsbaskrarna fördjupar sitt samarbete under 2016. Genom ett nytt projekt vill de tillsammans bidra till ett fullgott preventivt stöd åt hela veteranfamiljen. Projektet stödjer alla familjer inom Försvarsmakten, polisen eller någon av de civila insatserna utomlands.

– Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna stöttar som bekant i första hand veteranerna medan Invidzonen i första hand stöttar anhöriga. Genom att slå ihop påsarna kring gemensamma projekt kan vi bli heltäckande och nå hela veteranfamiljen, säger Emma Behrendtz och Per Lennartsson håller med.

– Ofta går ju våra verksamheter ihop redan som det är nu. Ibland ringer anhöriga till oss och vill

prata om sin veteran och vice versa. Genom gemensamma projekt signalerar vi utåt att vi hjälps åt och arbetar tillsammans.

– Det viktigaste för oss är att familjerna känner att vi finns här om vi behövs, menar Emma.

Gåva blev idé

För en tid sedan fick Invidzonen en gåva av Anders Stach, före detta chef för veteranenheten på

Försvarsmakten. Gåvan var en mamma/pappa-docka, en produkt som tagits fram i USA. Det specifika med just denna docka är att den har en plastficka framför ansiktet där du kan lägga in ett kort på den person som av någon anledning inte kan vara hemma för tillfället. Från början tillverkades dockan för barn med svårt sjuka föräldrar men efterhand fick den även andra användningsområden. Hos amerikanska veteranfamiljer blev dockan snabbt populär. Invidzonen tyckte idén om en docka var bra och började se över möjligheterna att ta produkten till Sverige så att även våra svenska veteranfamiljer skulle ha nytta av den.

– Vid ett möte med Per från Fredsbaskrarna visade vi dockan och han tänkte till på idén direkt, säger Emma.

– Det är en klokken produkt som vi väldigt gärna ville vara med och sponsra. Det känns viktigt och bra att stötta familjerna på detta sätt. Dessutom har vi fått medel av Tempelherreorden för att använda till just sådan här projekt, berättar Per.

Sagt och gjort, dockorna beställdes från USA och nu finns de på Invidzonens kontor, redo att möta sina nya veteranfamiljer. Som ett test och första pilotprojekt kommer dockorna vara gratis för veteranfamiljer, hundra dockor finns i nuläget. På Invidzonens hemsida kommer det finnas ett beställningsformulär för dockorna precis som för medaljerna. Dessutom kommer Fredsbaskrarna och Invidzonen dela ut dockor under Försvarsmaktens anhörigträffar.

– Vi hoppas att de barn som har en förälder på insats ska få en docka och att den kan bli en tröst under tiden för insats, säger Per och Emma fyller i,

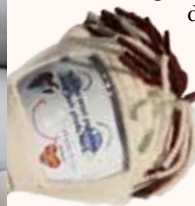
– Förutom plastfickan för foto i dockans ansikte går det även att spela in korta meddelanden i dockan som spelas upp när du trycker på dockans hand. På så vis kan föräldern som är borta spela in sin röst och barnet kan själv välja att spela upp det när det passar. Vi hoppas att det ska bli ett uppskattat projekt.



Mamma/pappa-dockan har en plastficka för foto samt ett inbyggt minne med högtalare som kan spela upp rösten av den förälder som är på insats.



Emma Behrendtz och Per Lennartsson i docksamarbete mellan Invidzonen och SVF.



Artikeln är ett samarbete mellan Invidzonen och Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna (SVF).

Trummor och trumpeter för veteraner

På Ulriksdals slott kommer alla veteraner att kunna se och höra en musikalisk kavalkad över insatser och missioner.

Sveriges Veteranattoo på Ulriksdals slott andra helgen i september är en föreställning för Sveriges veteraner. Under två speldagar framträder sju musikkårer och mellan varven gestaltas några av de missioner som svensk trupp genomfört utomlands.

Varje föreställning kommer att pågå i två timmar och det är tid som planerats noggrant. Sedan januari 2014 har Sven Lundberg och Anders Albin jobbat med föreställningen och under den tiden har också fler och fler personer engagerats. I slutet av februari är det över 20 personer som ser till att allt ska gå som på räls.

– Det här är något av ett tack till alla som gjort eller gör utlandstjänst. Vi vill visa uppskattning, det är den röda tråden, säger Sven Lundberg.

700 vaktparader

Sven är till vardags specialistofficer vid Livgardets Livskvadron och Anders arbetar som musiker på Livgardets Dragonmusikkår. Tillsammans har de genomfört över 700 vaktparader och medverkat vid drygt 45 tattooevenemang. Det borgar för trygg ledning fram till sista trumvirveln på Ulriksdals slott.

Under föreställningarna kommer musikkårernas egna uppvisningar att varvas med korta tillbakablickar på de missionsområden som Sverige har varit engagerat i. Där kommer publiken att bjudast på tidsenlig musik och soldater som förevisar korta moment.

– Vi kommer att spegla missioner i modern tid och speakern berättar vad förbanden då gjort.

Grande finale

Det hela avslutas med en stor final och med klassiska stycken som Basker Blå, Stad i Ljus och en nyskriven marsch tillägnad veteraner. Då fylls arenan med över 250 musiker, dansare och veteraner.

Innan dess, hur kan ett mellanspel se ut när ni gestaltar en mission?

– Det är lite hemligt, men jag kan lova att det blir bra. Det blir något man kan känna igen om man varit med, säger Sven.

Arrangörerna hoppas på en publik på 3000 personer vid varje föreställning. Volontärer kommer att behövas, så det är bara att höra av sig, säger Sven. **Se mer information på sid 18.**

Allt överskott från evenemanget kommer att gå till ändamål som gagnar veteraner. Biljettförsäljningen är i gång och redan har publiken visat sitt intresse. Missa inte denna hyllningsföreställning!



Sven Lundberg (tv) och Anders Albin lovar spännande tattoo på Ulriksdal.



Den 10-11 september framträder sju musikkårer på Ulriksdals slott, och mellan varven gestaltas några av de missioner som svensk trupp genomfört utomlands.

Lottakåren – för fred med förplägnad



Barbro Isaksson, rikslottachef

Text: Per Lunge

Lottor som drar ut på mission sysslar med samma saker som de gör hemma, ser till att soldaterna får mat och människorna i insatsområdet ska få ett tryggare liv.

Det har blivit två missioner för Barbro Isaksson, rikslottachef. Hon och andra lottor gör sitt för att människor i andra länder också ska få känna trygghet. Barbro har varit i Libanon 1991 på LI08 och senare i Kroatien.

– Vi är många lottor som varit ute, säger Barbro Isaksson.

Det klassiska som lottor förknippas med sedan Lottakåren kom till är kanske en välagad ärtsoppa. Senare kom lottorna att också syssla med stabstjänst. Barbro Isaksson gjorde båda delarna på campen i Naqoura i Libanon. Hon ingick i en livsmedelspluton.

– Vi såg till att det fanns mat på campen. Barbro höll koll på vad som fanns i förråden men högg också i när mat skulle lossas från lastbilar som kom till campen.

– Behövdes det lossas, självklart.

Det blev en tajt sammanhållning i plutonen och när de landat i Sverige efter sex månader hade Barbro nya kompisar.

– Jag kom hem med 35 nya bröder.

Det som inte skulle hända hände dock under denna mission. Gruppen som var på väg för att köpa bröd i Israel hamnade som gisslan och i ett skjut utsattes de obehäpnade för automateld i en timme. En svensk soldat miste livet, andra blev svårt skadade. Det här påverkade förstas den svenska bataljonen. Barbro tycker att hon och hennes kamrater kunde ha fått mer stöd från Försvarsmakten efteråt.

– Det var knappt något när vi lämnade av i Almnäs.

Hemkomsten sammanträffade med Barbros födelsedag och än i dag har hon svårt att känna glädje denna vecka på året. Hon tänker på det som hände i Libanon. Samtidigt tyckte hon när hon kom hem att det hänt ganska mycket under missionen, men inte mycket hemma.

– Det slog mig hur mycket vi gnäller över småsaker.

Lottorna tjänstgör inte bara för Försvarsmakten och Hemvärnet. Det blir mer och mer verksamhet för civila myndigheter som Strålsäkerhetsmyndigheten, Jordbruksverket, kommuner och länsstyrelser.

De förhållanden som under årets konferens låg som ett dystert täcke över diskussionerna var, föga förvånande, utvecklingen i Putins Ryssland, de stora flyktingströmmarna samt terrorhotet.

Folk och Försvar i Sälen



Försvarsminister Peter Hultqvist på scenen under Folk och Försvars Rikskonferens 2016. Foto: Ulf Palm

Söndagen den 10 januari samlades återigen Sveriges säkerhetspolitiska elit till Folk och Försvars Rikskonferens i Sälen. Drygt 350 förväntansfulla deltagare anlände efterhand till årets säkerhetspolitiska högtid för att under ett par dagar diskutera det som just nu upplevs som mest relevant inom detta område.

Teman för konferensen har genom åren präglats av de frågor som just då varit aktuella. De förhållanden som under årets konferens låg som ett dystert täcke över diskussionerna var, föga förvånande, utvecklingen i Putins Ryssland, de stora flyktingströmmarna samt terrorhotet.

Konferensen firade i år sitt 70-årsjubileum. År 1946 var världen på väg tillbaka efter två brutala världskrig. Säkerhet skulle byggas genom samförstånd mellan folket och försvaret. Den första konferensen ägde, liksom idag, rum i fjällmiljö. I en rapport från den första konferensen kan man läsa "Ånnkonferensen visar vägen för framtiden till ett djupare samförstånd mellan folk och försvar". Rikskonferensen har därefter fortsatt år efter år

med samma huvudsyfte. Platserna har skiftat, något år var man i Storlien, men sedan ett antal år gäller Sälen. Låt mig göra några få nedslag i det som avhandlades.

Utrikesminister Margot Wallström

Utrikesminister Margot Wallström inledde med att fastslå att vårt engagemang i Mali är långsiktigt. Hon fortsatte med att hävda att det svenska stödet till Frankrike efter det senaste terrordådet var tidigt och starkt (den som själv vill värdera detta kan med fördel googla på "svenskt stöd till Frankrike"). Rysslands olagliga annektering av Krim och närvaro i östra Ukraina måste upphöra. Den ryska inblandningen i Syrien är komplicerande. De ryska och syriska bombningarna av icke-IS-områden måste upphöra. FN har svårt att lösa sin uppgift rent allmänt men framsteg har gjorts. Sveriges profil i FN har stärkts bl.a. med vår kandidatur till säkerhetsrådet för åren 2017-2018. NATO-medlemskap skulle inte bidra till avspänning. Vår försvarsförmåga stärks nu rejält. Hon avslutade med att nämna att hon personligen var positiv till en moderniserad värnplikt.

Försvarsminister Peter Hultqvist

Försvarsminister Peter Hultqvist fastslog att Försvarsmaktens huvudinriktning är att kunna motstå väpnat angrepp. Det är viktigt att soldater i internationell tjänst, och deras familjer, känner regeringens entydiga stöd för dess av staten givna uppgift. Avseende samarbete med NATO var han mycket tydlig! "Mycket i debatten om världlandsavtalet är lögn och förbannad dikt och en del av en mytbildning". Händer det något i vår del av Europa så kommer fler länder att bli inblandade. Samarbete i fred öppnar upp för möjligt samarbete i krig. Totalförsvarssatsningar måste ske!

Lettiske presidenten Raimonds Vejonis

Den kanske mest frispråkige talaren var den lettiske Presidenten, Raimonds Vejonis. Han hävdade att rysk vilja var att dimma in skillnad mellan krig och fred. Efter 50 års ockupation känner letterna Ryssland. Det är svaghet som provocerar ryskt agerande, inte styrka. Ett svenskt och finskt medlemskap i NATO skulle öka säkerheten i vårt närområde. Han påpekade att den uppfattningen delades av samtliga de tre baltiska staterna.



TILL VÄNSTER
Lettlands president
Raimonds Vējonis
välkomnas av
generalsekreterare
Lena Bartholdson.
Foto: Ulf Palm



NEDAN
Paneldiskussion
om våldsbejakande
extremism.
Foto: Ulf Palm

MSB:s generaldirektör Helena Lindberg

Under den sista dagen avhandlades samhällets säkerhet. Helena Lindberg, generaldirektör för MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), framförde bl.a. att hon börjat ifrågasätta något som varit ett axiom i svenskt "beredskapstänk" tidigare: ansvars-, likhets- samt närhetsprincipen. Djup kris och krig kräver särskilda lösningar. De som varit inblandade i diskussioner om dessa frågor tidigare förstår att detta är som att svära i kyrkan.

Givande konferens

Trots att agendan var full av intressanta föredrag och diskussioner vill jag dock avsluta med att hävda att det som sker mellan de olika passen och på kvällstid är minst lika viktigt och intressant. Många goda kontakter togs och många framtida möten bokades in. Inte minst möten med företrädare för myndigheter med ansvar för att skicka ut civila i internationella insatser var intressanta och fruktbara.

Lennart Bengtsson

Kunskap och debatt

Folk och Försvar bildades formellt den 12 juni 1940 och hette då Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet (CFF).

Folk och Försvar har sedan dess varit en rörelse som sprider kunskap om samhällets säkerhet och ett forum för debatt.

I Folk och Försvar ryms forskare, myndigheter, politiker och alla andra som vill engagera sig om försvaret.

När rörelsen startade var andra världskriget ett faktum. Ett behov fanns av en aktör som främjade debatt och information. Försvaret var en angelägenhet för alla. I dag fortsätter Folk och Försvar sin verksamhet med ett vidgat säkerhetsbegrepp med frågor om klimathot, internationella insatser och genusperspektiv.

Konferensen samlar ca 350 deltagare och 50-60 talare under tre dagar.



Försvarsminister Peter Hultqvist
Foto: Kristian Pohl / Regeringskansliet

Ryskt hot i Sälen

Det ryska hotet diskuterades på rikskonferensen. Fredsbaskern frågar försvarsminister Peter Hultqvist hur han ser på det och hur det ser ut för Sverige?

– Den ryska aggressionen mot Ukraina och den olagliga annekteringen av Krim är ett brott mot folkrätten samt mot bi- och multilaterala åtaganden. Det är den svåraste utmaningen mot den europeiska säkerhetsordningen sedan den etablerades för ett kvarts sekel sedan. Sverige kan inte acceptera att aggression ändrar Europas gränser, säger Peter Hultqvist.

Det allvarliga är enligt försvarsministern att Ryssland med aggressionen mot Ukraina visat att de har förmåga att utan förvarning snabbt kunna kraftsamla och genomföra komplexa operationer i sitt omedelbara närområde.

– Den ryska statsledningen har tydligt visat att den är beredd att använda militär förmåga för att uppnå politiska mål. Det påverkar självklart den säkerhetspolitiska situationen både i vårt närområde och i Europa som helhet.

Peter Hultqvist ser att den militära övnings- och underrättelseverksamheten i Östersjön har ökat, vilket även innebär en ökad risk för incidenter. Rysk militär uppträder mer utmanande runt Östersjön och kränkningar av Östersjölandets territoriella integritet sker regelbundet. Parallellt med detta har underrättelseverksamhet och påverkansoperationer i regionen ökat. Syftet med detta är att splittra, demoralisera, skapa myter och förvilla.

– Det förändrade säkerhetsläget i vårt närområde får konsekvenser för svensk försvarsplanering. Regeringen bygger sin analys av läget på vad som redovisas i inriktningsbeslutet från 2015 och innebär att vi går från ett fokus på internationella insatser till att sätta det nationella försvaret i centrum. Den operativa förmågan ska öka. Det gör att vi kommer att stå bättre rustade i en allt mer orolig omvärld, säger Peter Hultqvist.

Per Lunqe



Hjälp oss att göra boken ännu bättre



Uppskattad bok skall bli bättre.

Nu är det dags att trycka upp en ny utgåva av "När jag lånar ut min mamma/pappa till landet osams" som är skrivna av Torbjörn Engelkes. SVF har sedan 2013 delat ut dem gratis till alla barnfamiljer där någon av föräldrarna gör utlandstjänst i Försvarsmakten.

Innan den nya utgåvan går i tryck önskar vi att få in era erfarenheter och synpunkter om boken.

Skicka dina synpunkter till:
per.lennartsson@sverigesveteranforbund.se

Tack för hjälpen!

NYHET

KABINVÄSKA

SID 29



Marschen fortsätter: Riktning norr

Veteraner marscherar även i år, nu mellan Stockholm och Gävle. P-G Dolk som leder planeringen har bråda dagar, det är mycket som ska klaffa.

Vi som var med under finalen förra året, i den mäktiga finalen på Stockholms gator, via Sergels torg och så Norrmalms Torg, vi minns hur stort det är att få vara med när veteranmarschen går i mål. Nu planeras för tredje upplagan och den ska gå mellan Stockholm och Gävle, minst 30 mil känger mot asfalt.

Föreningarna samlade

P-G Dolk på Veteranförbundet håller i planeringen. Efter fyra missioner och ideellt arbete som kamratstödjobbar han nu på kansliet i Örebro och koordinerar veteranmarschens planering som tillikauppgift.

na med nyheter. Det här mediebolaget kommer med sina olika kanaler att rapportera om marschen och eftersom den till största delen går i Dalarna är detta förstås bingo.

Andra lika viktiga grupper som P-G Dolk jobbar med är en som ska se till att det vid etappmålen står ett informationstält, en planerar och kommer att sköta transporter, en svarar för sjukvård, en annan för logi och förplägnad och en har kontakter med myndigheter.

Marschdeltagare som föranmält sig får också sova gott i logi. Det är på militära förband och i skolor. Inget lite mer fältmässigt?

– Nej. Vi har inte övervägt tält 20. Marschdeltagarna får det lite bekvämare än så.

I år är det också meningen att den elektroniska skylt på släpkärra som varnar bakomkommande fordon om gående trupp skall fungera bättre än förra året.



Veteranmarschen 2015 under marsch genom Stockholm.

Viktiga partners

Marschen skulle inte kunna gå att genomföra utan samarbetspartners och här är Försvarsmakten viktig. Det är

den största. En annan stor partner är BAE Systems som bland annat tillverkar bandvagnar. Nu kommer marschgruppen att prata med dessa samarbetspartners om hur stödet bäst kan utformas. Enskilda givare finns också och de sponsrar med allt från kepsar till annan klädsel.

Veteranmarschen är en parad genom landet. Hur ser du på uppdraget att planera den?

– Jag gör det med ödmjukhet och respekt. Marschen är för alla veteraner, militära och civila, säger P-G Dolk.

Marschen är också ett sätt att stödja veteraner som behöver hjälp på något sätt. Hittills har marscherande veteraner dragit in 200 000 kr till Gula bandet. P-G Dolk hoppas förstås på ett rejält tillskott i år.

– Det är ett bra sätt att samla in när vi syns så här. Det blir inte bara fotmarsch. Mellan Järva Krog i Stockholm och Uppsala, och mellan Falun och Hofors sitter truppen upp i buss, vägarna lämpar sig inte där för marsch till fots.

Blir det några överraskningar?

– Kan det bli, men det tänker jag inte avslöja nu, säger P-G Dolk.

Per Lunqe

Välkommen hem från Mali, Christian

I sista artikeln för den här gången pratar vi med Christian Bjurefalk som var sjukvårdare i Mali 02. Tidigare har vi intervjuat honom före och under insatsen.



Christian Bjurefalk på en framskjuten mindre FN-bas i Mali under en fjärrspaningsoperation.
Foto: Richard Kjaergaard/Försvarmakten



Tacksam lokalbefolkning. Det är en försvinnande liten del av befolkningen som motsätter sig fredsprocessen i Mali, de flesta beväpnade fraktioner skrev på ett nytt fredsavtal under 2015. Motståndarna utgörs av extrema islamistiska grupper.
Foto: Richard Kjaergaard/Försvarmakten

Christian berättade före avresan om sina förväntningar, om hur han såg fram emot att jobba ute i terrängen, om klimatet, som att jobba i en bastu, och om livet på campen.

Det blev också varmt. På campen plåstrade han om skavsår och ute i fält var han med och satte upp en den framskjutna vårdplatsen. Mellan varven tog han del av den tristess som utmärker insatser när inget händer.

Det blev också ett par veckors semester hemma i Göteborg då Christian träffade sin familj som numera är vana vid att han packar väskan och åker på insats. Tillbaka i Timbuktu fortsatte den tajta samvaron med kollegorna i Mali 02. Nu är Christian tillbaka, han har blivit avtackad för tiden i Mali och livet fortsätter.

Christian är hemma i Göteborg efter ett halvår i Mali och med förbandet Mali 02. Han landade med sina kamrater på Arlanda och efter bussfärd var de på K3 i Karlsborg. Det första intrycket av hemlandet var lunchen de åt dagen därpå, vällagad mat.

Nu meddelar Christian från Göteborg att vädret är lite mulet och rött, ett par plusgrader. Nere i Mali var det som förbandschefen Jonas Lotsne

sa, ibland obarmhärtigt varmt. Det var något Christian och kamraterna lärde sig stå ut med. I det sjukvårdskompani som Christian jobbade i var de också grupperade långt fram, på framskjuten plats. Kompaniet var självgående och självförsörjande, där fanns allt som behövdes, från dieselkraftverk till livsmedel och sjukvårdsutrustning.

Hemma i Göteborg jobbar Christian på Försvarsmedicinskt Centrum. Han läser också upp sig i Matte B och Naturvetenskap B för att i höst kunna plugga till sjuksköterska.

– Vill man jobba med sjukvård på insats så ska man vara läkare eller sjuksköterska, säger han. Om du ska ge ett råd till en kamrat som funderar på sjukvårdstjänst och insats?

– Du bör vara flexibel.

Det innebär, vilket det gjort för Christian i Mali, att man får göra både det ena och det andra.

– Man ska kunna fungera som gruppchef, som fordonsförare, det finns hur mycket som helst.

Om du träffade förbandschefen på P7 som ska släppa iväg nästa kontingent?

– Var öppen med vilka krav du ställer på dina medarbetare och vilka förutsättningar de åker på. Tala om för dom att det också gäller att segla utanför ruten i bland, säger Christian. Detta var våra chefer tydliga med på Mali 02. Hatten av till dem!

Om du fick en fika med försvarsministern, vad skulle du då föreslå?

– Förklara vad du menar med att göra skillnad. Det används så ofta, "att göra skillnad", men Christian menar att om förbanden inte lever efter den devisen så är det ingen mening att anmäla närvaro på nya insatser.

– Det kanske inte står hugget i sten framför varje soldat varje dag, men många bäckar små, om vi alla bidrar lite så gör vi faktiskt skillnad. Det finns en anledning till varför vi åker ut.

Mali 02 var Christians fjärde insats. Efter sjuksköterskeexamen ser han fram emot att jobba civilt men ha ett ben kvar i Försvarmakten och åka ut igen på insats.

Per Lunqe



Christian Bjurefalk hemma i Göteborg.
Foto: Privat

Fredsaskrarna tar strid för tolkar

Slaget om tolkarna, på ena sidan Fredsaskrarnas kampanj, på andra sidan svenska myndigheter. Vad driver människorna bakom kampanjen, vad anser de att striden står om och vad har de gjort? Vi pratade med kampanjledarna Stefan Olsson och Callis Amid som gärna ser att tolkarna får söka asyl i Sverige.



Tolkarna gör det möjligt för svensk personal att kommunicera med lokalbefolkningen och deras kunskap bidrar även till höjd säkerhetsmedvetenhet.
Foto: Per Lennartsson



Stefan Olsson ser både juridiska och moraliska skäl för att tolkarna ska få skydd i Sverige.

Det började för Stefan Olsson 2013 när han ledde tankesmedjan Frivärld. Han såg tolkar som jobbade för Försvarsmakten i Afghanistan, att de levde under hot. Han såg att de ville till Sverige. Han engagerade sig. Efter att Stefan Olsson skrivit en debattartikel i Svenska Dagbladet tog det fart. Flera tidningar hakade på. Tolkarnas situation blev en fråga för media.

En arbetsgrupp bildades av regeringen ur Försvarsmakten, Migrationsverket, Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet och Justitiedepartementet.

Det blev det som kallas den särskilda ordningen, ur vilka 20 afghanska tolkar med två vakter och familjer i kvotflyktprogrammet fick uppehållstillstånd i Sverige.

– Så långt bra. Men problemet är att det finns fler tolkar som jobbat för Försvarsmakten i Afghanistan, säger Stefan Olsson.

Fråga för regeringen

Vad är problemet?

– De upplever sig leva under hot.

Det är inte enda problemet. Försvarsmakten håller sig till regelboken och kan inte göra säkerhetsprövningar i efterhand för tidigare anställd personal. Det handlar om tolkar som varit anställda före 2013 och de kan nu inte säkerhetsprövas.

– Det är inte en fråga för Försvarsmakten. Det är

en fråga för regeringen och Migrationsverket, säger Stefan Olsson.

Han och Callis Amid jobbar med energi för att tolkfrågan ska lösas. Med Fredsaskrarna driver de en kampanj för att tolkarna, ett tjugotal, ska få komma till Sverige.

Exponerade tolkar

Stefan Olsson menar att dessa tolkar tagit risker när de jobbat för Försvarsmakten. De har exponerat sig i ett land där klaner härskar och där talibaner håller koll på dem de anser vara förrädare. De har till och med deltagit i strider.

– De förtjänar vårt skydd efter detta.

Stefan Olsson ser dels ett juridiskt problem och han ser ett moraliskt.

Det juridiska?

– Det är komplicerade juridiska frågor och det jobbar två advokater, David Loveday och Ulf Öberg, för tolkarna. Det handlar bland annat om Migrationsverkets beslut att avslå asylansökningar om uppehållstillstånd från ett antal afghanska tolkar, säger Stefan Olsson.

Europakonventionen

Advokaterna hävdar att Sverige enligt Europakonventionen har ansvar att säkerställa tolkarnas fria rättigheter till följd av deras tjänstgöring som tolk. Och Migrationsdomstolen har slagit fast att Migrationsverket har skyldighet under svensk rätt att bedöma tolkarnas rätt till uppehållstillstånd.

De har en särskild anknytning till Sverige. Nu är alla inblandade myndigheter JO-anmällda.

I anmälan kommer det fram att Försvarsmakten enbart ska ha presenterat tolkar för Migrationsverket när de betraktats som "... ett av oppositionen prioriterat mål inom Afghanistan och kommer sannolikt angripas för att mördas..."

Europakonventionen stadgar att tolkarna ska ges skydd om det finns anledning att tro att de kan utsättas för hot efter den tjänstgöring de haft för Försvarsmakten. De behöver inte vara prioriterade mål. Migrationsverket menar, enligt Stefan Olsson, att Europakonventionen inte är tillämplig. Men regeringen kan agera, menar Stefan Olsson.

– Sverige har faktiskt varit i krig i Afghanistan. Det finns juridiska möjligheter för regeringen, det handlar inte om ministerstyre. Tolkarna kan få inresetillstånd enligt utlänningslagen. Här kan regeringen göra en tolkning.

Hur ser du på den moraliska delen av problemet?

– Försvarsmakten kan inte agera utan tolkar i länder som Afghanistan. Det är inte bara språket som skiljer, det är en annan kultur. Afghanistan är ett farligt land. Tolkarna är i talibanernas ögon fiender. De har tagit en risk. Om Försvarsmakten ska anlita tolkar i fortsättningen måste de veta att de får skydd. Detta är en moralisk fråga, säger Stefan Olsson.

Per Lunqe

Svenska myndigheter: – Vi följer lagen

Tolkar som framträtt i Dagens Nyheter menar att hotet mot dem ökat efter det att ISAF avvecklade i Afghanistan. Finns det skäl att åter pröva deras situation och upplevda hot? Inblandade myndigheter är överens, det är en fråga för riksdagen.

Jesper Tengroth, pressekreterare på Försvarsmakten, menar att myndigheten gjort det som ska göras enligt säkerhetsskyddslagen, då kan inte säkerhetsprövningar göras efter anställningens avslutande. De tolkar som slutade jobba för Försvarsmakten i Afghanistan före årsskiftet 2013/2014 kan enligt Försvarsmaktens regler inte säkerhetsprövas igen senare.

– Vi kan inte i efterhand göra säkerhetsprövningar, säger Jesper Tengroth.

Han menar att hotbilden har förändrats, men att Försvarsmakten inte kan pröva tolkarna på nytt.

– Det medger inte säkerhetsskyddslagen.

Politiska nivån

Försvarsmaktens inställning till frågan om tolkarna är att regelverket ska följas.

– Som myndighet har vi att följa gällande lagar och regler. Om de ska ändras så är det något för den politiska nivån att hantera.

Skulle det påverka Försvarsmaktens anseende i omvärlden om de tolkar som jobbat i Afghanistan och nu känner sig hotade skulle få asyl i Sverige?

– Tolkarna har gjort ett viktigt arbete men frågor om asyl är inte frågor för Försvarsmakten, säger pressekreteraren Jesper Tengroth.

Inte omöjligt

På Försvarsdepartementet svarar pressekreteraren Marinette Nyh Radebo att frågor om tolkarna och asyl ska ställas till Justitiedepartementet.

Frågan går till Justitiedepartementet: Finns det något juridiskt skäl att inte låta dem på plats i Afghanistan få söka asyl i Sverige?

– Om en person skulle vända sig till en svensk ambassad i syfte att söka asyl i Sverige är ambassaden skyldig att ta emot ansökan och sända den vidare till behörig myndighet, det vill säga Migrationsverket, för beslut. Enligt utlänningslagens bestämmelser är det inte möjligt att bifalla en asylansökan från en person som inte befinner sig i Sverige, säger Jonatan Holst, pressekreterare på Justitiedepartementet.

Hur ser du på Migrationsdomstolens dom i oktober förra året?

– Regeringen uttalar sig inte i enskilda ärenden och vi tolkar inte heller Migrationsdomstolens beslut, det är upp till de rättstillämpande myndigheterna att göra.

Om det skulle visa sig att de har skyddsskäl, om de lever under hot, skulle det då vägas in vid den juridiska bedömningen om asyl eller uppehållstillstånd?

– Det är Migrationsverket som självständig myndighet som bedömer och fattar beslut om uppehållstillstånd. Varje ansökan bedöms mot bakgrund av de individuella omständigheterna i det enskilda fallet. Grunderna för om en person har rätt till skydd anges i utlänningslagen, säger Jonatan Holst.

Juridiska hinder

På Migrationsverket svarar presschefen Fredrik Bengtsson att myndigheten visserligen beviljade samtliga ärenden som Försvarsmakten förde fram 2013, men att det nu finns juridiska hinder för att bevilja asylansökningar enligt kvotflyktprogrammet.

– Av formella skäl avslår vi asylansökningar som gjorts utomlands, säger Fredrik Bengtsson.

Hur ser du på den dom som Migrationsdomstolen i Malmö beslutade där er hantering av asylansökningar från tolkar utomlands underkändes?

– Domstolen beviljade inte uppehållstillstånd utan återvisade ärendena till oss. Vi utredde igen men fann inga skäl att ändra våra beslut.

Den springande punkten för alla myndigheter är lagar och förordningar.

– Juridiken är en fråga för lagstiftaren, säger Fredrik Bengtsson.

Per Lunge



"Tolkarna har gjort ett viktigt arbete men frågor om asyl är inte frågor för Försvarsmakten"

Försvarsmaktens pressekreterare Jesper Tengroth.
Foto: Jimmy Croona/Combat Camera/Försvarsmakten



Allan Widman

Tolkarna har tagit samma risker

Allan Widman är försvarspolitisk talesman för Liberalerna och ordförande i riksdagens försvarsutskott. Han stod också för veteranutredningen 2014. Allan Widman menar att det finns möjligheter för regeringen i hanteringen av tolkarna.

Vad skulle regeringen kunna göra för att lösa problemet med tolkarna?

– Regeringen kan lägga förslag om att lokalt anställd personal vid svenska internationella insatser ska få möjlighet att söka asyl vid beskickning utanför riket. Denna möjlighet bör öppnas genom ett uttryckligt undantag i utlänningslagen. Liknande undantag finns för andra viktiga och ömmande grupper, säger Allan Widman.

Varför tror du att det finns en tvekan?

– En rädsla för prejudikat är sannolikt det som avhåller regeringen. Den är dock överdriven. Nuvarande ordning där Försvarsmakten och Migrationsverket i slutna processer bestämmer vilka som får komma brister i rättssäkerhet.

Vad gäller frågan?

– Tolkarna i Afghanistan har tagit samma risker som våra soldater. Två av dem fick plikta med sina liv under vår insats. Bortsett från det moraliskt självklara ansvaret reflekterar vår behandling av tolkarna på Sveriges anseende i framtida insatser.

– Det handlar om rätt att få sin asylansökan prövad. Den senaste veteranutredningen föreslog dock att visst uppföljnings- och stödansvar skulle finnas för all lokalt anställd personal vid civila insatser utomlands. Hade direktiven tillåtit skulle samma ansvar föreslagits även på den militära sidan, säger Allan Widman.

Per Lunge

Kamratstödstelefon

Direkt berörd eller anhörig är alltid välkommen att kontakta någon av våra kamratstödjare.

020 - 666 333

Medlem

Sveriges Veteránförbund Fredsbaskrarna (SVF)
Klostergatan 23, 703 61 Örebro
Tel 08 - 25 50 30

Medlemsregister och adressändringar
kansliet@sverigesveteranforbund.se
Tel 08 - 25 50 30

Medlemsavgift
230 kr/1 år, 1100 kr/5 år, 2100 kr/10 år

Kansli

Anders Ramnerup
Generalsekreterare (sjukskrivaren)

Per Lennartsson
Tillförordnad generalsekreterare
Information och marknadsföring
070 - 879 90 86
per.lennartsson@sverigesveteranforbund.se

Johnny Jensen
Ekonomi- och verksamhetsansvarig
070 - 879 90 84
johnny.jensen@sverigesveteranforbund.se

Björn Eggeblad
Kamratstöd
070 - 879 90 85
bjorn.eggeblad@sverigesveteranforbund.se

Lottie Nordström
Kansli och medlemsregister
070 - 879 90 83
kansliet@sverigesveteranforbund.se

P-G Dolk
Projektleddare/kamratstödjare
070 - 879 90 89
pg.dolk@sverigesveteranforbund.se

Styrelsen

Lennart Bengtsson
Förbundsordförande
Tel. 072- 20 40 196
lennart.bengtsson@fredsbaskrarna.se

Jerker Westdahl
Vice förbundsordförande
jerker.westdahl@fredsbaskrarna.se

Ledamöter

Ylva Ehrlin
ylva.ehrlin@fredsbaskrarna.se

Tor Cavalli-Björkman
tor.cavalli-bjorkman@fredsbaskrarna.se

Rikard Bengtsson
rikard.bengtsson@fredsbaskrarna.se

Mika Sörensen
mika.sorensen@fredsbaskrarna.se

Suppleanter

Daniel Sandberg
daniel.sandberg@fredsbaskrarna.se

Johan Sundin
johan.sundin@fredsbaskrarna.se

Ute i landet

"Vi finns här för dig"

– ett Facebookinlägg som förtjänar mer spridning

Sveriges Veteránförbund Fredsbaskrarna finns till för dig och alla andra veteraner och anhöriga. Vi vill hjälpa dig med det som bekymrar dig som veteran. Därför svarar vi alltid på frågor du ställer till oss via någon av de sociala kanaler som vi bevakar, som Facebook-sidorna Fredsbaskrarna Sverige, Gula Bandet eller Veteranmarschen. Du kan också skriva dina frågor och funderingar till kansliet@sverigesveteranforbund.se, till kansliet via post eller ringa till oss, så hjälper vi dig.

Däremot har vi tyvärr inte möjlighet att följa upp allting som skrivs i olika sociala medier, som Facebook med flera. Vi bedriver ingen verksamhet

"Vi kommenterar inte enskilda ärenden eller hänger ut våra kamrater."

där vi scannar av nätet för att gå in i diskussioner gällande förbundet, föreningar eller veteraner. Det skulle kosta oss mycket stora resurser, och det är resurser som vi hellre använder till att hjälpa er veteraner.

Vi sprider inte information från okända källor eller sådana källor som kan uppfattas som främlingsfientliga eller olagliga på något sätt. Vi önskar en öppenhet gällande veteranfrågan men tyvärr ser vi individer som inte gör det bättre för veterankollektivet.

Det är lätt att dras med i olika diskussioner på sociala media som många gånger inte har något slut. Man bör i de fall inläggen är missvisande påpeka detta och gärna hänvisa till fakta. I många fall bör man överväga innan man ens ska gå in i en diskussion.

Då det skrivs och diskuteras om veteraner, anhöriga och förbundet i andra forum och Facebook-grupper ber vi ALLA att ALLTID ställa sig frågan om sanningshalten i de eventuella påståenden som framkommer. Vad har den som skriver för syfte och mål med det han eller hon skriver? Vilka fakta och källor baserar personen sitt/sina inlägg på? Var noggrann med källkritik och sprid inte vidare om du känner dig osäker.

Vi kommenterar inte enskilda ärenden eller hänger ut våra kamrater. Smutskastning bakom ryggen av andra veteraner eller organisationer kommer ALDRIG att ge oss veteraner en positiv framtid. Det är tillsammans som vi kan fortsätta att påverka och vara till stöd för varandra. Vem skulle annars göra det?

Ett bra sätt att påverka och vara med i förändringsarbetet är att vara medlem och engagera sig i en organisation eller förening som aktivt arbetar för att göra veteranens och dess anhörigas vardag bättre. Det är det vi på Sveriges Veteránförbund Fredsbaskrarna vill.



Våra viktiga verksamheter

SVF bedriver många viktiga delar där inte minst support till landets alla träffplatser och föreningar utgör grunden. Det finns också tre andra delar som vi vill lyfta fram.

Kamratstödet

Kamratstödet ger precis vad det låter som, stöd mellan kamrater. Närmare 60 veteraner i landet, från Boden till Ystad, ger stöd till kamrater som av någon anledning behöver hjälp. Det kan vara så enkelt som ett samtal där kamraterna har liknande erfarenheter. Kamratstödjaren kan vara med på jobbiga myndighetsmöten. På kansliet i Örebro jobbar Björn Eggeblad och P-G Dolk, de stöttar såväl kamratstödjare som kamrater i behov.

Kamrathjälpen

Björn har fokus på kamrathjälpen, där medel används för att hjälpa veteraner och anhöriga i ekonomiska svårigheter. Ungefär 300 000 kr gick denna väg förra året.

Veteranmottagningen

Fredsaskrarna förmedlar också kontakt med veteranmottagningen på Akademiska sjukhuset i Uppsala. Hittills har över 40 veteraner fått kvalificerat stöd på denna mottagning som blivit mycket populär.

Myndighetslotsen

Är du vilsen i myndighetsdjungeln? Då har Fredsaskrarna ett avtal med Myndighetslotsen. Genom den här lotsen får du en kompass i en ibland snårig terräng. Det är rådgivning om hur du ska bete dig för att få myndigheterna att samarbeta.

Kontakta oss för mer information eller läs mer på www.sverigesveteranforbund.se



SVF tillhandahåller många delar som syftar till att stärka kamratskapen samt lindra lidande, stress och ekonomiska svårigheter.
Foto: Pixhill.com

Efter samtalet vände det

Det finns ett nätverk runt alla veteraner. För Johan Sillfors är det mycket tack vare det som han kommit tillbaka.

Johan Sillfors, veteran med tre missioner i bagaget, drog på sig det han inte är ensam om att råka ut för, PTSD. Efter sista vändan som han gjorde i Bosnien på JKO1 1992 hade han sömnbesvär.

– Jag kunde inte sova en hel natt på två och ett halvt år, säger Johan.

Sedan kom telefonsamtalet som ändrade allt. Björn Eggeblad på Fredsaskrarna ringde och hörde hur det stod till. Det stod inte alls bra till och Johan sökte läkarkontakt, ett stort steg för honom. Det visade sig att han bar på PTSD.

– Jag kommer aldrig att glömma när Björn ringde.

Efter telefonsamtalet kom Johan med i PORT-studien på Akademiska sjukhuset i Uppsala och vägen tillbaka hade börjat.

– Eva och Stefan i Uppsala är fantastiska människor, jag hittade hem i deras studie.

Johan bor i Skärhamn på Tjörn. Den meteorologiska våren, som han säger, har kommit till ön. Jobbet går bra, Johan jobbar som kock i Uddevalla. Det blir ganska långa dagar, 45 minuter med bil till restaurangen och sedan tolv timmars arbetsdag. Stressigt?

– Nej. Jag håller ordning på tallrikarna. Matlagningen är inga problem, det är tajmingen, säger Johan.

När han hade som mest besvär var det jobbet som betydde väldigt mycket.

– Hade jag inte haft jobbet undrar jag hur det hade gått.

Efter en skilsmässa 2013 har Johan nu en flickvän som också betyder mycket. Kamratstödet?

– Jo. Jag hade inte varit så aktiv på sociala medier under en tid. Då ringde en kamrat som jobbar i Norge upp. Han ville veta hur det var med mig, säger Johan.

Det finns ett nätverk runt veteraner och det betyder mycket för Johan.

Per Lunje

Händelsekalender

När	Vad	Var
18-20 mars	Grundutbildning Kamratstöd, Försvarmakten	Göteborg
9-10 april	Förbundssamling	Inställt
29 maj	Veterandagen	Stockholm + flera platser
3-10 juli	Almedalsveckan	Visby
14-17 juli	Veteranträffan ÖS23	Ringnäs/Halmstad
30 juli	Veteranmarsch	Sunne
7-9 augusti	Veteranmarschen	Stockholm - Gävle
9-10 september	Sveriges Veteranattoo	Ulriksdals slott
10 september	Nordic Golf Trophy 2016	Lindö Dal, Vallentuna

SVF:s förbundssamling är tyvärr inställd

Dessvärre kommer vårens förbundssamling preliminärt att utgå av såväl personella som ekonomiska skäl.

Tack för alla gåvor

Anders Stach avtackning

Anders Bäck, Lidingö
Lena Alfrén, Halmstad
Henrik Fridström, Strängnäs
Helena Sigurdsson, Tyresö
SMKR
Anders & Bodil Wallgren, Stockholm

Övriga

Stefan Karlsson, Oskarshamn
Svante Wallin, Stockholm
Tommy Andersson, Uppsala
Rebecca Johansson, Arlöv
Amelie Wachtmeister
Södra Skåningarnas Officerskår, Revinge
Soff, Säkerhets- och Försvarsföretagen
Marita Kjeling, Fjärås
Military Works, Stockholm
Peter Löfgren, Skövde
Max Christensen, Lund
Henrik Skogsund, Skoghall
Sten Jaselius, Borås
Marie Åberg, Holzgerlingen, Tyskland
Jan Axelssons dödsbo, Bäckfors
Industriförsäkringsmäklarna, Umeå
Per Lindeberg, Eskilstuna

SUCCÉ FÖR SVFMEDELMEM.SE

Fortsätt att värva
nya medlemmar!
Formuläret är
anpassat för
smartphones
— snabbt och enkelt.
www.svfmedlem.se



Inbjudningar och kallelser

BBMC bjuder in till 15-årsjubileum och årsmöte 2016

När: 27 - 29 maj 2016

Var: Holmen, Amager i Köpenhamn

Anmälan: ordforande@bbmc.se. Sista anmälningdag 23/5.

Det var ett bejublat och välbesökt firande i Rinkaby med deltagare från BBMC Sverige, Danmark och Färöarna när BBMC fyllde 10 år. Nu hoppas vi på ett ännu större deltagande då vi firar 15-år, denna gången sker festligheterna på Amager i Köpenhamn.

Boende: HDMS Peder Skram i 2/4/6 bäddshytter.

Adress: Fartyget ligger förtöjt vid Elefanten 2, 1439 Köpenhamn.

Aktiviteter: Årsmötet genomförs lördag 28/5 kl. 1000.

När årsmötet är avslutat kommer det att bli en gemensam hojtur. Därefter mingel, middag och kvällen avslutas med underhållning av AC/DC Jam by High Voltage.

Pris: 400:- inkluderar boende 2 nätter, frukost x 2, middag lördag kväll samt underhållning.

För den som anländer till Kastrup kommer det att finnas möjlighet att bli hämtad. Mer info kommer fortlöpande att finnas på www.bbmc.se

Hjärtligt Välkomna
Styrelsen Blue Berets MC

FB Gotland bjuder in till föredrag

När: 8 mars 2016, kl. 1830

Var: Marinstugan

Vad: Befälhavare Örjan Eriksson berättar om sina erfarenheter i samband med Kustbevakningens Frontex-uppdrag i Medelhavet sommaren 2015. Enkel förtäring ingår.

Aktivitetsplan 2016

24 april	Pubafton Klintens brandstation
29 maj	Veterandagen Djurgården
3-10 juli	Almedalsveckan (medverkan ihop med Försvarspolitisk arena)
11 september	NVGT Goltävling Lindö Park

Fredsaskarna Skåne anordnar bussresa till Veterandagen

I samband med Veterandagen den 29 maj anordnas bussresa från Malmö.

Avfärd: 28 maj

Hemfärd: 30 maj

Anmälan: veterandagen@limestone.nu eller 070-848 36 23

Vid intresse kan bussen hämta upp folk under resans gång till Stockholm på förutbestämda platser. Exakta detaljer kring klockslag och uppsamlingsplatser kommer senare.

Gula Bandet, Pin

Visa att du bryr dig.
Bär en Gula Bandet Pin.

25:-





Hjälp oss **värva medlemmar!**

Vår verksamhet är direkt beroende av ett stabilt inflöde av medlemmar. Det är på så sätt vi säkrar de ekonomiska medel som krävs för att hjälpa veteraner och deras anhöriga – nu och i framtiden.

Vi tror att många veteraner som ännu inte är medlemmar skulle bli det om vår verksamhet synliggjordes bättre. Hjälp oss hjälpa fler genom att värva nya veteraner och stödmedlemmar.

Vi vet att du som veteran är den bästa ambassadören vi kan få.

Registrera medlemsansökan på www.svfmedlem.se

www.sverigesveteranforbund.se



KAMRATHjälpen
Bankgiro 706-7630

Ditt bidrag **gör skillnad.**

Kamrathjälpen har som syfte att genom bidrag från donatorer och insamlingar stödja veteranen och dennes familj vilka är i behov av ekonomiskt stöd p.g.a. skador, fysiska eller psykiska, som en följd av internationell tjänstgöring.

www.sverigesveteranforbund.se



Nordic Veteran Golf Trophy 2016

Lindö Golf 10 september



Golftävlingen avgörs på Lindö Dal i Vallentuna norr om Stockholm och är öppen för alla veteraner.

I förra numret angav vi felaktigt att tävlingen avgörs på Gotland. Rätt plats är alltså Vallentuna utanför Stockholm.

Vid frågor kontaktar du Peter Enström
enstrom@telia.com
070 218 58 06

Anmälan och inbetalning måste ske senast 25 augusti.

Aktuell information:
www.sverigesveteranforbund.se/fredsbaskarna-gotland/nvg-golftavlingen

TENNSOLDATER
SID 29



Per Lunge har träffat LG Nyholm

Idé på minnesplats? – låt det ta tid

När du och föreningen vill skapa en minnesplats kan det vara en bra idé att studera goda exempel, att lära av andra.

LG Nyholm i Skåne håller, tillsammans med Andreas Holmberg, på att projektera det som först skulle bli en minnessten i Malmö, men som nu har blivit något större, mer genomtänkt och långsiktigt – skapandet en minnesplats.

Vad ska man tänka på?

- Skynda långsamt. Gör det inte själv. Få med alla. Etablera kontakt med ansvariga i kommunen, säger LG Nyholm.
- Det kan bli så att man blir väldigt entusiastisk och vill att platsen ska tas i bruk omedelbart. Det är bra med entusiasm, men det måste få ta tid, menar LG Nyholm.
- När det får ta tid kommer fler med i processen. Då kommer också bra idéer fram. Det är mycket viktigt.

- ✓ Involvera flera och låt det ta tid
- ✓ Tillgänglighet för alla – året runt
- ✓ Igenkänningsfaktor
- ✓ "Känna in" rummet
- ✓ Otidsenligt
- ✓ Tydlig information på svenska och engelska bidrar till vördnad

LG Nyholms ansträngningar i Malmö började med att han lokaliserade nyckelpersoner i kommunen, i detta fall fick han tidigt kontakt med stadsträdgårdsmästaren och landskapsarkitekten. Det blev en resa till Kastellet i Köpenhamn.

– En underbar minnesplats. Landskapsarkitekten kände hur stort det var.

Och själva platsen är enligt LG Nyholm bland det viktigaste.

– Hur känner sig veteranen och anhöriga på platsen, finns det en igenkänningsfaktor, kan man "känna in" rummet?

Detta är avgörande frågor, menar han.

LG Nyholm tycker att minnesplatsen med Restaren utanför Sjöhistoriska i Stockholm visserligen är fin, men att den kunde fått en bättre plats.

– Jag har varit på många minnesplatser i olika delar av världen och det gemensamma för de jag tycker är bäst, förmedlar en känsla som jag inte tycker kommer fram vid Sjöhistoriska, säger LG Nyholm.

– Känslan är oerhört viktig, att skapa en plats som bjuder in till fysisk och mental närvaro året runt. Att det "känns" att vara där. Respekt och vördnad är något en minnesplats måste förtjäna, det räcker inte med en skylt, även fast det givetvis kan bidra.

Minnesplatser i Sverige

- hjälp oss att upprätta ett aktuellt register

SVF avser upprätta ett register över befintliga minnesplatser i Sverige.

Vi behöver din hjälp att göra listan komplett. Kraven är att minnesplatsen riktar sig till veteraner samt är offentlig och kan nås dygnet runt.

Hör av dig till redaktionen om du vet en minnesplats som vi skall ta in på listan. Bifoga gärna en bild, en kort beskrivning samt dina kontaktuppgifter.

Kontakta Fredsbaskerns redaktion på redaktion@fredsbaskarna.se

Veteranmonumentet Restare på Djurgården i Stockholm.
Foto: Daniel Jansson

Veterantattoo 2016 söker funktionärer

Veterantattoo söker veteraner och anhöriga som vill hjälpa till med uppbyggnad av arenan 5-7 september, under Veterantattoos tre konserter 9-10 september och med nedmonteringen av arenan 12-14 september.

Du kommer arbeta med biljettkontroll, försäljning av program, hjälpa till på parkeringen, städpatrull, vård/värdinna och uppbyggnad/nedmontering av konsertarenan.

Anmälan gör du på www.veterantattoo.se senast den 30 juni 2016.
Här hittar du även mer information om arbetet som funktionär.

Har du frågor är du välkommen att kontakta Ingrid Hemström Nordgren via e-post funktionar@veterantattoo.se

Varmt välkommen!



Kommande Veteranmarscher

Veteranmarschen 2016

Stockholm till Gävle, 7-16 augusti

Veteranmarsch i Stockholm

Veterandagen 29 maj

Veteranmarsch i Halmstad

Veteranträffen ÖS 23, 16 juli

Veteranmarsch i Sunne

30 juli

Bengt Loftán – en trotjänare har gått ur tiden

Bengt Loftán (tidigare Svensson) har gått ur tiden. Bengt avled 24 december 2015, i en ålder av 65 år. Begravningen ägde rum i Riseberga kyrka (strax utanför Ljungbyhed) den 13 januari 2016. Bengt tjänstgjorde som postmästare vid olika bataljoner på Cypern, Mellersta Östern, Libanon och Saudi Arabien.



Bengt Loftán gick bort den 24 december 2015

Vi minns Bengt som en god och alltid hjälpsam kamrat, med glimten i ögat och alltid nära till ett skratt. Vi som haft förmånen att arbeta tillsammans med Bengt känner en stor saknad och våra tankar går till familjen.

*Kamraterna ur L 100.
genom Hans Zettby*

Rättelse till alla golfälskare

I förra numret av Fredsbaskern angavs att golftävlingen Nordic Veteran Golf Trophy skulle spelas på Gotland 2016. Det är fel.

Golftävlingen kommer 2016 att spelas på Lindö Dal i Vallentuna norr om Stockholm.

Vi ber om ursäkt för felet.
Uppdaterad annons finns på sidan 17.



Golftävlingen spelas på Lindö Dal i Vallentuna norr om Stockholm och ingen annanstans.

Fredsbaskrarna Jönköping



Under hösten har träffplatserna i Jönköping och Eksjö haft fortsatt aktivitet. I Jönköping på John Bauer Hotel har vi haft besök av bl.a. Åke Solfeldt som berättade om sin insats med MSB efter jordbävningen i Nepal 2015. På Stadshotellet i Eksjö har bl.a. Karsten Offenbartl besökt oss och berättat om sin tid på HMS Carlskrona i Adenviken. Utöver detta har vi även besökt Tasse of Beirut och haft en del annat skoj.

I september bjöd Ing 2 i Eksjö in oss till en veteranträff på Mäss Trianon med mat och underhållning på programmet. Ett tjugotal veteraner från olika organisationer anslöt på kvällen. Ett bra initiativ från chefen Ing 2 som planerar för en fortsättning detta år. Efter övernattnings i kassern deltog vi i Göta Regementets Dag med vårt tält där vi informerade om föreningen bland flera tusen besökare. Senare på eftermiddagen deltog vi tillsammans med chefen för Ing 2 vid en kransnedläggning på Sankt Lars kyrkogård där

garnisonens minnessten finns. En liten, kort och värdig ceremoni. Vi har ett mycket bra samarbete med garnisonen i Eksjö och deras veteransamordnare Maria Hedbrant.

Det som är kvar på vårprogrammet är två träffar i Jönköping. Den 6:e april kommer Thord Wedman, veteran och pansarhistoriker, till träffen och pratar om "Pansarvagnar i utlandstjänst – Från Gaza till Mali". Den 4 maj berättar föreningens ordförande om tidiga missioner på Balkan och hans tid i Makedonien och Bosnien, MA01 och BA02. Så missa inte dessa föredrag på John Bauer Hotel i Jönköping, vi börjar vid 19.00.

Aktuell information hittar du på:
www.sverigesveteranforbund.se/fredsbaskrarna-f-lan

*Mats Ruderfors
Ordförande*



Stöd veteraner och deras anhöriga genom Gula Bandet

Vi marknadsför och säljer Gula Bandet till förmån för Sveriges veteraner och svensk personal i utlandstjänst. Överskottet kommer veteranerna och deras anhöriga till del genom Kamrathjälpen.

www.sverigesveteranforbund.se



Fredsaskrarna Örebro

Då har Fredsaskrarna i Örebro öppnat dörren till vårens möten. Vi träffades torsdagen 4 februari och denna gång kom 12 medlemmar till träffen. De fick höra Björn Eggeblad (ansvarig Kamratstöd) prata om kamratstödjarnas historia och framtid. Håll ett öga på vår hemsida i tidningen.

*Hälsningar från Ordförande
Stefan Andersson
Fredsaskrarna Örebro*



Insändare: – Vi måste hjälpas åt

Vänner, vad ska vi kunna göra för att ändra på de negativa värderingarna som finns i vårt samhälle?

Tänk er själva när er granne slår ihjäl din familj, bomber börja falla runt omkring dig och husen står i brand.

Vad skulle ni ha gjort då?
Skulle ni förlitat er på en människosmugglare som tar alla era kontanter och som sedan tvingar er ner i en ranglig gummi-båt, skickar ut er på ett osäkert hav där ni inte vet om ni kommer att överleva?

När ni sedan når land och inser att flykten inte är över och ni måste fortsätta er resa upp igenom ett ogästvänligt Europa för att nå landet med guld och gröna skogar långt uppe i norr.

Jag har varit på utlandstjänst två gånger till Balkan, jag har mött människorna som inte tar något för givet längre. När vi besökte byarna bjöd människorna in oss i sina hem och berättade sin historia, vilket fick mig att tänka till.

När vi befinner oss på våra arbetsplatser eller när vi är ute på krogarna eller liknande situationer och folk börjar diskutera flyktingar, invandring och politiken som förs i landet, kan det bli ganska jobbigt om man själv har andra värderingar.

För att komma till rätta med de negativa åsikterna tycker jag att man ska:

- 1) Fråga dem om varför de är så negativa?
- 2) Tillsammans är vi starka, tillsammans kan vi ta diskussionen.
- 3) Tillsammans kan vi hjälpa de behövande.

Försvarsmakten har en värdegrund som jag ställer mig bakom.

- 1) Slå vakt om alla människors lika värde
- 2) Rättvisa
- 3) Jämlikhet

Redan i ordet värdegrund hörs det att det handlar om en bas, en utgångspunkt om ett grundläggande förhållningssätt.

Tillsammans är vi starka, tillsammans kan vi hjälpas åt för att hjälpa människor i nöd.

*Jon Brossberg
Kopparberg*

Visrock från Bosnien

Nu har den kommit, Charlie 4 Tango, en skiva visrock med rötterna i svenska missioner i Bosnien.



Skivan finns att köpa från Fredsbaskerförlaget.

Bakom musiken står två veteraner, Sven Assarsson och Patrik Bösté Andersson. Skivan är den andra i ordningen för Fredsbaskerförlaget som annars mest ger ut böcker.

Efter framgången med *Hemåt det bär* som sålde i 400 exemplar ger sig nu förlaget i kast med musik som ska slå an en sträng hos alla veteraner som trampat bosnisk jord.

Reaktionerna har inte låtit vänta på sig i sociala medier.

"...Så bra har ingen beskrivit det tidigare..."

/ Martin Bauhn.

"...har tårögt lyssnat på er skiva. Tack för er musik! Den behövs!..."

/ Gunnar Ekberg.

"...där finns en favoritlåt för truckers;... konvojen rullar fram..."

/ Janne Oskari Sarajärvi



Fredsbaskrarna Sjuhärad



Här sitter 20 veteraner med en sammanlagd missionstid överstigande 24 år.

Torsdagen den 17 december hade FB7H årets sista träff, den skedde som vanligt på vår träffplats i Öl- och vinkällaren under restaurang Renässans i Borås. Föreningen bjöd de närvarande medlemmarna på Renässans' berömda och mycket välsmakande julbord.

Vi var 20 närvarande veteraner som lät oss smaka på det dignande julbordet och hade några mycket trevliga timmar med några, för träffplatsen, nya ansikten runt bordet vilket självklart var mycket roligt och vi hoppas att det blir återkommande besök på årets träffar.

Under kvällen roade vi oss med att räkna antalet missioner samt antalet månader som vi 20 veteraner hade gjort totalt. De imponerande siffrorna blev 49 missioner och totalt 288,5 månader vilket blir strax över 24 år! Missionerna sträckte sig från G01 (Gaza, UNEF) till FS11 (Afghanistan,

ISAF) över missioner i Kongo (ONUC), Cypern (UNFICYP), Mellanöstern (UNEF II), Libanon (UNIFIL), Saudi-Arabien (Fältsjukhus), Somalia (UNITAF/UNOSOM II & SWEDRELIEF), Bosnien (UNPROFOR/IFOR/SFOR) och Kosovo (KFOR).

Till vårens träffar, som inträffar den tredje torsdagen varje månad, är ambitionen att antingen ha någon föreläsare eller att se någon kortare film tillsammans. Det som hittills är klart är att torsdagen den 21 april blir det föreläsning av Marianne Hallabro som nyligen tjänstgjort som polis i Kongo under ett år.

Välkommen till Träffplats Borås!

Johan Nolén
Ordförande
Fredsbaskrarna Sjuhärad

PUZZELRINGAR

www.me-trading.com +46 70 530 99 89

BBMC rullar vidare



Nice Bike.
Foto: Micke Bodell

I skrivande stund har man börjat att återhämta sig efter Hojmässan På två Hjul som blev en riktig rivstart på säsongen. Styrelsen samlades lördag morgon för ett gryningsmöte. Det är en hel del att rodda med inför årsmötet och 15-årsjubileet.

Efter mötet hägrade MC-mässan som erbjöd något för alla. Det var som en enda stor mingelfest. Hojar, fyrhjulingar, trikes och så givetvis mänader av kläder och annat smått och gott. Det mesta fanns inomhus förutom Harley Davidsson som stod uppställda vid ingången i en lastbil å la budgetvariant med ett ytterst sparsamt utbud...

Helgens event som roddades av Schaller avslutades ute på restaurang Bistrot på Lindholmen där allas vår eminente kock #233 Jerker Furuskog

med support tillbringat dagen med att tillaga en helt superb middag som med uppbackning serverades i rasande fart. Bakgrundsmusiken stod ett gäng duktiga musiker för, det blev bra musik och ett rackarns hålligång. Glada veteranbikers från när och fjärran gjorde kvällen minnesvärd. Nu väntar vi bara på att våren skall komma så att man kan plocka ut sin hoj.

Vill än en gång påminna om 15-årsjubileet som går av stapeln den 27 till 29 maj på Amager i Köpenhamn, se separat annons på sidan 16.

*Vid pennan
Maria Sääf Westin
Ordförande
BBMCS*



Bandet rockar loss.
Foto: Micke Bodell



Grabbarna grus jammar.
Foto: Micke Bodell



Ett myller av folk på mässan.
Foto: Maria Sääf Westin



Ännu en nice bike.
Foto: Micke Bodell



Pjäsens skådespelare från vänster Harry Friedländer, Hanna Edh och Kudzai Chimbaria.
Foto: Bror Richard Svärd

En teater om Kongosoldater

Skildringar om våra insatser i Kongo på 1960-talet har givet upphov till många tidningsartiklar, böcker och dokumentärfilmer, exempelvis Kongoveteranerna från 2014. Nu har turen kommit till teatern. Den 14 februari 2016 hade Teater Tribunalen i Stockholm premiär på uppsättningen Kongo – en pjäs om Sverige.

Pjäsen författare, Johanna Emanuelsson, har uppsökt och intervjuat fem kongoveteraner, två infödda balubas från Katanga och en svensk missionärsson, som växte upp i Kongo. På dessa intervjuer har hon byggt pjäsen som i sin helhet skildrar Kongos brutala historia från Berlinmötet 1884, när Afrika delades mellan Europas koloniala nationer, fram till våra dagar. Men huvudpersonerna är de svenska soldaterna, som i sin ålder får besök av en intervjuare, som blir bjuden på kaffe eller saka-saka innan hon ställer sina nervösa frågor. Svaren blir till realistiska skildringar från Kongo. Rollerna gestaltas av skådespelarna Hanna Edh, Harry Friedländer och Kudzai Chimbaria. Regissör är Oscar Thunberg.

Teatern vill av hänsyn till de intervjuade inte lämna ut deras namn, men under föreställningen var det lätt att identifiera två veteraner: Stig von Bayer och Rolf Noberg, vilka inget har att erinra emot att deras identiteter avslöjas i Freds-

baskern. Stig tyckte efteråt att mycket av det han hade berättat hade kommit med – men inte allt. Han reagerade emot att de arabiska slavhandlarnas grymma metoder inte omnämndes i den historiska genomgången. Rolf instämmer. Han kände igen sin berättelse – men inte de manér och gester, som aktören som gestaltade honom gav prov på. Överdrifter och sakfel förekommer, men det är svårt att veta vem som egentligen står för dessa, då inslag från skilda berättelser har vävts in i varandra. Dramatik på scenen skapas genom att en rad olycksbådande plankdöckor försedda med stora strålkastare och symboler från Kongos brutala historia omger veteranernas trivsamma vardagsrum. När berättelsen kommer in på dramatiska händelser, som t.ex. stormningen av Camp Massart med svenska stupade, börjar soffmöblerna att röra på sig så att bord och stolar far upp mot taket. Det symboliserar dessutom på ett verkningsfullt sätt det kaos som rådde – och fortfarande råder i Kongo på grund av korruption och vanstyre – trots att landet har stora naturtillgångar.

Efter föreställningen har några veteraner uttalat att de i stort sett är nöjda med föreställningen och att den gav en mycket originell skildring av våra upplevelser i Kongo. Stig Högberg reagerade på att FN-soldaternas stora bestörtning efter Hammarskjölds tragiska bortgång, inte avspeglade sig i pjäsen. Vår insats i Kongo är inte nedvärderad i

pjäsen. Annat var det på 1970-talet då journalisten Gary Engmans program om oss sändes i TV. Därefter vågade man ju inte tala om att man tillhört Kongostyrkan.

"Kongos brutala historia omger veteranernas trivsamma vardagsrum"

Man kan fundera en del över pjäsen titel: Kongo – en pjäs om Sverige. Undertecknad har tolkat det så att den handlar om Sverige lika mycket som om Kongo. Under Kongokrisen spelade Sverige en roll i världen genom Dag Hammarskjölds stora insatser i Kongo för att förhindra ett tredje världskrig. I dessa strävanden ställde Sverige upp med 6 000 soldater, som råkade i strid och som fick understöd både av svenskt transport- och stridsflyg. I samband med striderna tog svenska soldaterna emot och gav skydd åt 40 000 förföljda balubas. Andra länders FN-styrkor i Elisabethville vägrade att ta emot och hjälpa dem.

Det är också en bild av svensk humanitet i krigets Kongo, som fortfarande är ganska okänd i vårt kära fosterland.

Bror Richard Svärd

Kalle Fransson har ordet!

Några av det gångna årets händelser har stor lyskraft och förtjänar att framhållas:

Utrikesministern besökte årsmötet

Årsmötet som traditionsenligt genomfördes på Ledningsregementet i Enköping den 9 maj samlade 165 veteraner. För första gången gästades det av en politiker från den sittande regeringen. Och det var inte vem som helst som kom utan Sveriges utrikesminister Margot Wallström, som offrade en lördag av sin dyrbara tid för att besöka oss trots att hon just då i svensk och internationell press fick utstå bitter kritik på grund av svenska regeringens erkännandet av Palestina som stat. I sitt anförande började hon med att säga: Ett stort tack för era insatser i Kongo. Utrikesministerns besök vid årsmötet är ett tecken på att Kongo-veteranerna numera är respekterade i samhället.

Margot Wallström avtackades efter anförandet med ihållande applåder. En mycket minnesvärd stund i vår förenings historia var till ända.

Avtackningen av Sverker Göranson

En annan händelse som kan sägas var historisk är

vår avtackning av en avgående ÖB, vilket aldrig skett tidigare. Det skedde när Sverker Göranson uppvaktades med tacktal och en avskedsgåva den 6 oktober. Att det hände vittnar om att Sverker Göranson är den förste Överbefälhavaren som verkligen varit intresserad av vår verksamhet och som gjort mycket för oss Kongo-veteraner. Han har delat ut medaljer till veteraner som varit i strid och som sårats i Kongo. Han delade ut sin COIN till alla Kongo-veteraner 2014 och gästade oss vid jubileumsårsmötet 2010.

Efterspel till dokumentären Kongoveteranerna

En av 2014 års stora händelser var dokumentären Kongoveteranerna, som väckte stort intresse långt utanför våra led. Men dokumentären kom även i rampljuset under 2015. Filmen visades två gånger under Almedalsveckan i Visby. Den ena gången var den 28 juni före en debatt med temat: "Vem lyssnar på våra veteraner." I debatten deltog försvarsminister Peter Hultqvist. Vår förening representerades i

Visby av undertecknad och Bengt Wicksén.

En efterfrågad Fredsbasker

Nr 4 av Fredsbaskern skulle ha utkommit under vecka 51, 2015, men många veteraner fick den inte förrän långt in i januari 2016. Före jul fick jag många påringningar av läsare som frågade efter tidningen. Jag kunde inte svara på frågan därför att jag inte har någon insyn i hur tidningen distribueras. Så här efteråt ser jag positivt på det som hände, ty det visar att Fredsbaskern är efterfrågad och att våra Kongo-sidor har många läsare.

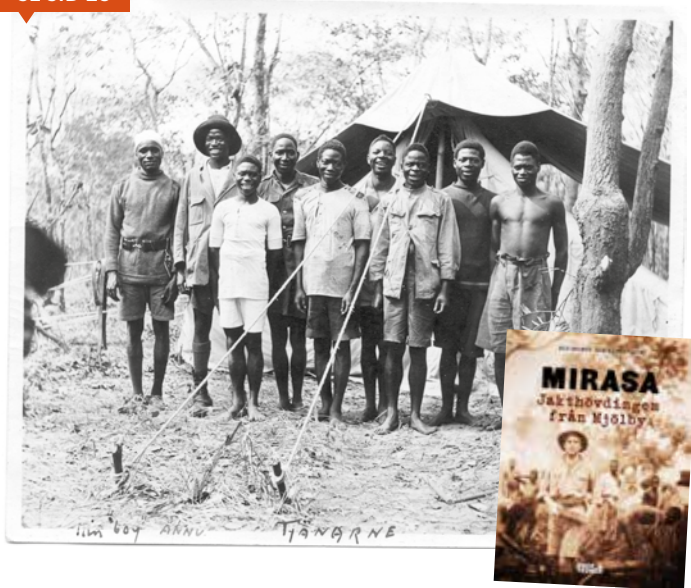
Vad kommer att hända 2016?

Den viktigaste händelsen torde som vanligt bli Årsmötet med kamratträff, som kommer att hållas på Ledningsregementet i Enköping den 13-15 maj. Planeringen är i full gång och programmet kommer att presenteras i ett brev till samtliga medlemmar.

Väl mött i Enköping.

Karl Olof Fransson

SE SID 28



Ett svenskt levnadsöde i Katanga

Missa inte bokrecensionen Mirasa - jakthövdingen från Mjölby, skriven av Bror Richard Svärd, på sid 28.

Medaljen Sårad i Strid - bortglömda kamrater?

Under de senaste åren har 17 Kongoveteraner erhållit medaljen Sårad i Strid. Styrelsen har i några fall föreslagit och tagit fram dokumentation på kamrater, som har rätt till medaljen. Men det kan finnas bortglömda fall. Känner du till någon veteran som borde få medaljen – ring mig. Mitt telefonnummer är 036-64968.

Karl Olof Fransson

Ett tips om en DVD

I förra numret av Fredsbaskern fanns en minnesruna över framlidne Folke Norberg i vilken det framgick att han var en god berättare med många minnen. 2014 utgavs en DVD med titeln Folke Norberg minns Kongo 1962 – 63.

Denna DVD kan beställas från utgivaren Gösta Karlsson, Skövde. Telefon 0500-458 035.

Citatet

"För övrigt anser jag att värnplikt bör återinföras"

Bo Pellnäs



Har du vad som krävs?
Upplev Göteborg samtidigt
som du genomför i Elfsborgsmarschen!



Internationell 2-dagars marsch i Göteborg
11-12 juni 2016

WWW.ELFSBORGSMARSCHEN.SE



Medaljmäster

Monterar och säljer medaljer och släpspannen

www.medaljmaster.se

info@medaljmaster.se

073 - 974 04 73

Föreningar och träffplatser

Föreningar

FB Dalarna

Staffan Trossholmen, 0705332870
s._trossholmen@spray.se

FB F-län (Jönköping)

Mats Ruderfors, 073-941 09 86
mats.ruderfors@comhem.se

FB Gotland

Mats Ekeröth, 070-517 58 65
mats.ekeroth@swipnet.se

FB H-län (Kalmar)

Göran Nilsson, 0706-15 64 70
go.nils@telia.com

FB Halland

Johan Sundin, 072-719 66 04
sundin66@hotmail.com

FB Hälsingland

Anders Lennholm, 070-324 44 64
anders.lennholm@telia.com

FB Norr (Norrbotten)

Lillemor Nilsson, 070-367 40 49
lillemor.n@telia.com

FB Norrköping (Östergötland)

Jan-Olof Frisk, 070-897 01 45
janoloffrisk@hotmail.com

FB Sjuhärad

Johan Nolen, 0768-59 18 56
nolenjohan@gmail.com

FB Skåne

Rikard Johansson, 073-386 04 23
rikard1986@hotmail.com

FB Stockholm

Ingrid Hemström Nordgren, 070-742 73 55
ingrid@08sportochrehab.se

FB Södermanland

Ronny Lundholm, 070-788 20 99
ronnyelun@gmail.com

FB Västerbotten

Jonas Granström, 070 - 255 96 48
jonas.granstrom85@outlook.com

FB Västskust

Martin Johansson
martin.l.johansson@imtech.se

FB Västra Götaland

Claes Ljunggren, 070-528 71 49
claes.r.ljunggren@gmail.com

FB Örebro

Stefan Andersson, 070-323 69 34
humle035@hotmail.se

Veteranerna Värmland

Steve Fogderud, 070-515 82 49
fogderud@hotmail.com

Y-bataljonen (Västernorrland)

Kennet Nordstrand, 070-531 56 52
kennet.nordstrand@gmail.com

Z-Bataljonen (Jämtland)

Lave Lavesson, 070-298 04 93
familjen.lavesson@telia.com

Rikstäckande föreningar

Blue Berets MC

Maria Saäf Westin, 0709-525 774
ordforande@bbmc.se
FB-grupp: Blue Berets MC Sweden
Hemsida: www.bbmc.se

MSSS (Multinational Senior Service Society)

Ola Nilsson, 070-793 07 55
ola_nilsson98@hotmail.com

Sveriges Civila Veteraner

Mika Sörensen, 0702-24 89 75
mika.sorensen@fredsbaskarna.se
FB-grupp: svecivvet

FN-veteranerna Kongo

Karl-Olof Fransson, 070-633 49 63
karlolof.fransson@telia.com

UNEF-kamraterna

Erik Westerberg, 031-46 55 24
erik.westerberg2@comhem.se

Träffplatser

Blekinge

Peter Larsson, 070-857 64 88
FB-grupp: Veteraner i Blekinge

Boden

Soldathemmet O II, Drottninggatan 49
2:a onsdagen varje månad, kl 18.00
Lillemor Nilsson, 070-367 40 49
FB-grupp: Fredsbaskarna Norr

Borås

Restaurang Renässans, Sandgårdsgatan 25
3:e torsdagen varje månad, kl 19.00
Johan Nolen, 076-859 18 56
FB-grupp: fredsbaskarnasjuharad

Eksjö

Eksjö Stadshotell, Stora torget 9
Sista onsdagen varje månad, kl 19.00
P-G Dolk, 070-563 73 64

Eskilstuna

City Hotell Eskilstuna, Järnvägsplan 1
1:a söndagen i månaden, kl 09.00
B-G Björklund, 070-221 25 73
FB-grupp: Fredsbaskarna Södermanland

Falun

Dalaregementet Kasern C (feb-apr, okt-nov)
Myckelmyra Tjärn (maj, jun, aug, sep)
1:a torsdagen i månaden, kl 19.00 (julbord i dec)
Kristen Hedrén, 073-632 12 01
FB-grupp: Fredsbaskarna Dalarna

Friluftsliv

Olika platser i Skåne
L-G Nyholm, 0728-49 93 70
FB-grupp: Träffplats Friluftsliv Skåne

Gotland

FB-grupp: Fredsbaskarna Gotland

Göteborg

The Bishops Arms, Järntorget 6
1:a onsdagen i månaden, kl 18.00
Andreas Andersson, 076-946 05 18
FB-grupp: Fredsbaskarna Västskust

Halmstad

Soldathemmet, LV6
3:e tisdagen varje månad, kl 18.00
Christer Hallin, 0706-63 50 06

Helsingborg

Grand Hotel, Stortorget 8-12
1:a söndagen varje månad, kl 09.00
Christer Jönsson, 0730-22 60 72
FB-grupp: FN-träffar i Helsingborg

Hudiksvall

Restaurang The Bell, Bankgränd 1
2:a onsdagen varje månad, kl 18.30
Anders Lennholm, 0703-244 464
FB-grupp: Fredsbaskarna Hälsingland

Jönköping

John Bauer Hotel, Södra Strandgatan 15
1:a onsdagen varje månad, kl 19.00
Björn Claesson, 070-515 02 84

Kalmar

FF:s Evenemangskrog, Västra Vallgatan, Västerport
1:a onsdagen varje månad, kl 19.00
Stefan Johansson, 0703- 86 45 45

Karlstad

Pitchers, Kungsgatan 12
Sista torsdagen varje månad, kl 19.00
Jan-Eric Edström, 073-915 07 24
FB-grupp: Veteranerna Varmland

Kristianstad

Bishops Arms, Västra Boulevarden 7
Madeleine Ohlsson, 0709-525 949
FB-grupp: Veteran-träffar i Kristianstad

Malmö

The Green Lion Inn, Skeppsbron 9-11
1:a onsdagen varje månad, kl 19.00
Jörgen Fern, 0708-48 36 23
FB-grupp: Veteranträffpunkt Malmö

Norrköping

Hernvämngården, F13 Bråvalla, 4 ggr/år
Jan-Olof Frisk, 0708-97 01 45
FB-grupp: Fredsbaskarna Norrköping

Skellefteå

Taco Bar, Nygatan 40
1:a tisdagen varje månad, kl 18.00
Mikael Wikström, 0727-10 73 11
FB-grupp: Fredsbaskarna Västerbotten

Skultorp

Bunkern
Lars Borwin, 0702-302114

Stockholm

Sjöfartshotellet, Katarinavägen
2/2, 1/3, 4/4 kl 17.00. Mer info på Facebook
Laila Johansson, 0736615566
Clas Högliden, 0703006280
FB-grupp: Fredsbaskarna Stockholm

Varberg

Wårdshuset, Kungsgatan 14 B
1:a tisdagen varje månad, kl 18.30
Tor-Björn Johansson, 0702-444 035
Lars-Ake Johansson, 0705-195 254

Västervik

Stallet, Fimmelstängan, Stora Trädgårdsgatan 13 P
Hans Wilensjö, 070-326 53 56

Västra Götaland

Malin Bjärnetoft, 070-794 14 70
FB-grupp: Fredsbaskarna Västra Götaland

Växjö

Mässen, Storgatan 63
Sista tisdagen i feb-maj, sep-nov kl 18.00
Benkt Sjödal, 0706-385 780
Anders Broman, 0705-721 523
FB-grupp: Veteraner på G

Y-bataljonen

Bill Ström, 0705-879 354
FB-grupp: Ybataljonen

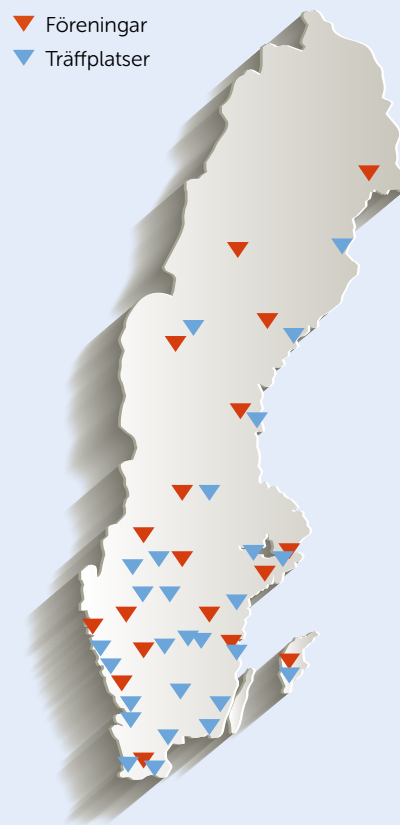
Örebro

Se annons i Närke Allehanda
1:a torsdagen varje månad, kl 19.00
Måns Löf, 0709-89 04 79

Östersund

Captain Cook, Hamngatan 9
1:a tisdagen varje månad, kl 18.30
Lars Björklund, 070-657 12 67

▼ Föreningar
▼ Träffplatser



Starta en förening eller träffplats

Vi är snart 25 föreningar med träffplatser utsprida över landet, från Boden till Skåne.

Det är inte svårt eller krångligt att starta en träffplats eller förening. Du får all hjälp du behöver från kansliet med stöd av föreningarna i Sverige. Kansliet kan bistå med utskick per brev och/eller e-post till det området som du önskar att starta i.

Det saknas föreningar i Uppland, Blekinge, Gävleborg, Västmanland och Kronoberg.

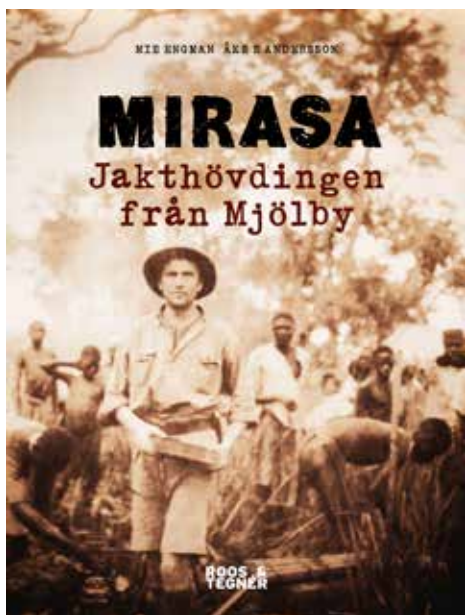
Träffplatser kan vi ha fler i varje län så saknas det en träffplats där du bor, hör av dig så hjälper vi till.

Telefon: 08-25 50 30
kansliet@sverigesveteranforbund.se

Meddela nya uppgifter och korrigeringar till oss!
redaktion@fredsbaskarna.se

Jakthövdingen från Mjölby – ett svenskt levnadsöde i Katanga

Som ung vid förra seklets början ville Sigfrid Orre bli jurist, men ödet förde honom till djupaste Afrika. Istället för ett stillsamt liv som tjänsteman blev Sigfrid Orre jakthövdingen Mirasa och levde som storviltjägare, guldgrävare, handelsman och äventyrare i nuvarande Kongo.



När bataljon 10K anlände till Katangas huvudstad Elisabethville november 1960 möttes de av misstro av belgarna i staden av vilka de flesta arbetade för gruvbolaget Union Minière. FN:s uppgift var ju att Katanga skulle inlemmas som en provins under Kongos centralregering i Leopoldville. Men belgarna och gruvbolaget ville att Katanga skulle vara en egen stat, som styrdes av den infödde presidenten Moise Tshombe, en marionett.

Men det fanns en person i Elisabethville, en svensk, som välkomnade svenskarna när de anlände. Hans namn var Sigfrid Orre. Han hade levat i Afrika i 45 år och hade inte talat svenska med någon på många år. Ett hårt liv i Afrikas vildmarker bland annat som storviltjägare och malmletare tillsammans med stigande ålder hade underminerat hans hälsa. Han led av nedsatt syn och levde som pensionär. Så ofta han kunde besökte han svenska postereringar för att träffa och umgås med landsmän. Sigfrid Orre imponerades av det lugn och den självbehärsknin som de svenska soldaterna visade i farliga situationer, vilket gjorde honom stolt – inte minst därför

att andra européer, som han umgicks med, hade gjort liknande iakttagelser.

Sigfrid Orre föddes 1890 i Linköping. När första världskriget startade blev han inkallad till militärtjänst, som han fullgjorde som reservofficer vid ett regemente i Linköping. Han tog avsked från det militära då det fanns begränsade möjligheter att stiga i graderna. Sigfrid Orre lämnade Sverige 1915 och begav sig till Sydafrika. En längtan bort och en obesvarad kärlek antyds som orsaker. En vän gav honom erbjudandet att ingå som kompanjon i en svensk handelsfirma i Sydafrika. Under inspektionsresor för firman kom han i kontakt med det vilda och okända Afrika. Han lämnade sin kompanjon och stadslivet och köpte en farm i Nordrhodesia (idag Zambia). Men farmen bar sig inte så han tvingades att sälja marken till underpris. För att överleva måste han slå sig in på en annan bana.

Under sin officersutbildning gjorde Sigfrid sig känd som god skytt. Från Sverige medförde han ett armégevär. Han inledde nu en framgångsrik karriär som professionell storviltjägare. Men det rörde sig inte om safari- och troféjakt för rika västerlänningar. Han åtog sig att genom jakt förse anställda vid gruvföretag med kött. Matbristen var stor utanför städerna i det så kallade kopparbältet i Rhodesia där många mindre gruvor låg avsides. Sigfrid Orre provade även på många andra yrken i Afrika såsom timmerhuggare och farmare samt malmletare för gruvbolaget Union Minières räkning.

Infödingarna beundrade Sigfrid Orres svenska armégevär som de kallade Kajima – dödaren. När Sigfrid var i begrepp att skjuta något villebråd brukade han fråga bärarna vad de ville ha, en get eller bock? Det var inte möjligt att med blotta ögat avgöra könet på villebrådet på grund av det stora avståndet. Men till bärarnas stora förvåning var det rätt kön på det djur som fälldes. Hur kunde Kajima veta detta? Sigfrid avslöjade aldrig gevärets kikarsikte och dess egenskaper för bärarna.

En regel var viktig för Sigfrid när det gällde jakt: att inte skadeskjuta villebrådet. Men om det inträffade var det hans sak att söka upp och döda villebrådet. Det var oerhört farligt att närma sig skadeskjutna lejon och elefanter på grund av deras snabba motattacker även i sårat tillstånd. Men farligast var en buffel att eftersöka. Bland Afrikas storvilt är buffeln

det enda djur som fått en medfödd instinkt att lämna spår, ställa sig på lur och gå till anfall från sidan då han såras och förföljs.

I och med att Sigfrid fick kontakt med de svenska FN-soldaterna i Elisabethville föddes hos honom en längtan till Sverige. Han hade ju varit borta i 45 år. Han var 72 år och insåg nog att det skulle bli svårt att leva som synskadad pensionär utan anförvanter i en stad i Afrika, nästan 1000 mil från hemlandet. Han kontaktade den svenska bataljonsledningen som välvilligt beslutade att han skulle få följa med den tionde Kongobataljonen när den reste hem i juni 1961.

När planet, en Globemaster, befanns i över Sahararaknen flög det rakt in i en våldsam tyfonliknande virvelstorm, som varade i 20 minuter och som innebar att besättningen inte kunde styra planet. En del soldater som inte var ordentligt fastspända svävade plötsligt i luften över sittplatserna upp mot taket för att lika plötsligt slå i durken med full kraft. Detta upprepades flera gånger. Avståndet mellan planets golv och tak var sex meter. Kompaniets utrustning, som inte var surrad, seglade omkring inne i planet. Tre soldater fick så svåra skador att de fick lämna planet för att vårdas på sjukhus när det så småningom landade i vid en amerikansk bas i Tripoli i Libyen. Sigfrid Orre satt i planets bottenvåning och var fastspänd hela tiden. Det var hans första flygtur.

Efter hemkomsten levde Sigfrid Orre i en helt vanlig hyreslägenhet i Mjölby. Innan han långt senare gick ur tiden berättade han om sitt liv för redaktör Åke E. Andersson på Norrköpings Tidningar. Intervjuerna har nu sammanställts av Mie Engman i en bok med titeln Mirasa – Jakthövdingen från Mjölby.

Bror Richard Svärd

Sidor: Ca 200
Utgivningsdatum: 2015-05-08
Köps hos: Fredsbaskerförlaget, Bokus m.fl.
Band: Inbunden
Pris: Ca 200 kr
ISBN: 9789187905070

NYHET

Kabinväska, Veteran

En snygg stilren kabinväska i svart hårdplast med veterantryck i form av svenska flaggan och VETERAN placerat i nedre delen av väskan. Kabinväskan klarar de flesta flygbolags krav på storlek.

Storlek: 55 x 40 x 20 cm

Färg: Svart

Hjul: 4 st roterande hjul 360°

Material: Hårdplast

Säkerhet: Kombinationslås

Vikt: 2 400 gram

Övrigt: Teleskophandtag, bärhandtag på utsidan, blixtlåsmellanvägg

1 149:-

Frakt tillkommer med 175:-/per väska

KAB-20-01



Gula Bandet, Pin

Visa att du bryr dig.
Bär en Gula Bandet Pin.

25:-



Skön vår- och vintermössa



Ribbstickad mössa med broderat märke.

Brodyr: "Fredsaskarna Sverige"

Färg: Svart

Storlek: En storlek

Material: 100 % acryl

100:-

04

Expeditionskostnad

20 kr i expeditions- och fraktavgift tillkommer på alla beställningar oavsett ordervärde - om inget annat anges. Beställningar under 100 kronor expedieras ej.

VIKTIGT ANGÅENDE FÄRGER

På grund av trycktekniska skäl kan färgerna avvika något på produkterna jämfört med de färger som visas i tidningen.

Fler produkter

01	Broderat märke, Fredsbaskarna	20:-
02	Klisterdekal, Fredsbaskarna	15:-
04	Mössa, Fredsbaskarna	100:-
05	Pin, Fredsbaskarna	15:-
06	Pin, FN-logo	20:-
07	Pin, FN-basker	20:-
08	Örhängen, FN-basker	30:-
09	Örhängen, Fredsbaskarna	30:-
10	Slipsklämma, FN-basker	40:-
11	Slipsklämma, FN-logo	40:-
13	Nyckelring, Fredsbaskarna	30:-
27	Baskermärke, Veteran	80:-
28	Klisterdekal, Veteran	25:-
29	Pin, Veteran	20:-
30	Tygmärke, Veteran	20:-

REAPRODUKTER

45	T-shirt Fredsbaskermarschen	100:-
----	-----------------------------	-------

NOBELMEDALJEN - för Dig som gjort FN-tjänst t. o. m. 1988-12-10

25	Nobelmedalj, 35 mm	400:-
26	Nobelmedalj, 16 mm (miniatyr)	200:-

(Icke medlemmar betalar 560:- resp. 400:-)

TENNSOLDATER

59	Tennsoldat, Kongo	450:-
60	Tennsoldat, Afghanistan	450:-

Handmålade med väldigt hög finish.
Tillverkare är Ancile Design AB.
Överskottet går till Kamrathjälpen.
De är ca 11,5 cm hög och väger 240g.

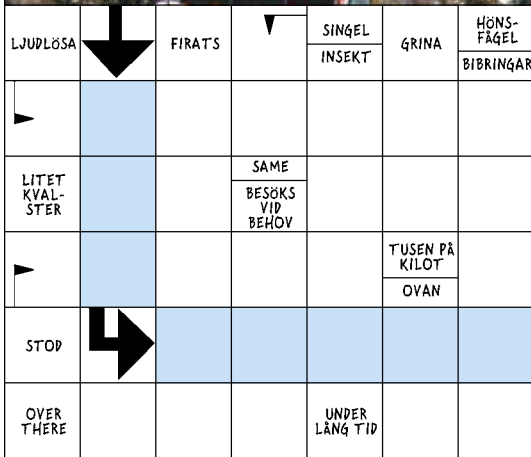


Gula Bandet

22	T-shirt med tryck	150:-
24	Pin	25:-
34	Runt tygmärke	30:-
35	Klisterdekal, stor	25:-
36	Klisterdekal, liten	20:-
42	Tygmärke, siluett	50:-
43	Kardborremärke, siluett	60:-
46	Träningsflaska	70:-
49	Tablettask med mintpastiller	25:-

Beställningsalternativ

- 1 www.sverigesveteranforbund.se/profilshop
- 2 Sveriges Veteränförbund Fredsbaskarna
Klostergatan 23, 703 61 Örebro
- 3 Tel 08 - 25 50 30



KANSKE PÅ VINTER- SJO	▼	FALSKA TEORIER	TJUGO- TVÅ PÅ KVÄLLEN	SMÖG PÅ TA	ONDSKE- FULL	▼	FYLLER ALLA	SÖDER- GRABB	▼	EFTER ALLA AVDRAG	PRICKAS FÖR
➡						➡		BLÄCK I POVER			
KÖRS PÅTVÅ HJUL					FÖR BÅDE ROS OCH RIS			BLAD			
SKOLRUM					LÄKT						
▶									FÖR		
									TRIVS VID VATTEN		
VÄTSKE- MÄTT			LAGTS PÅ LÄDAN								
KRUBBA					MITT I VASKEN			FÖRE ANGELES			
STÖRRE MÄNGD					KÄNDE PÅ SIG			TUREN			
▶			TIDS- BESTÄMMA SLUMPAR BORT							SAMLAR HAND- LINGARNA	
HELST INTE	SMUTSIG					VISPAS					
	INDISK MUSIK					BRA TILL BAK					
				VERKAT					SLÅ PÅ STORT		SLÅR
				FARSOT							
		FRUKT- TRÄD					REST				
		KAN MAMMA					INGEN KOPIA				
					TREVLIG KÄRL						
			GE EFTER								
			KRAFT- ORD					REPA			
								YTMÄTT			
	DOTTER- TUMÖRER										
				LAGT PÅ HÖG							KORS- ORDS- KUNGEN 2016

30 Sveriges Veteranföbund Fredsbaskrarna (SVF)

Grattis!
Det kommer en vinst på posten.

[illegible]



Mattias Robertson
Foto: Privat

Veteran: Mattias Robertson, 49 år

Insatser: Bosnien BA12 1999, Kosovo KS06 2002, Afghanistan FS11 2006

Mattias Robertson jobbar med information på agendan sedan 2009 på Högkvarterets informationsstab. Han har gjort tre missioner, den första i Bosnien som PIO, public information officer.

Med en kollega såg han till att befolkningen fick information som rörde förbandets verksamhet, såväl i tryck som i etern.

– Jag besökte lokala radiostationer, säger Mattias. Det var inte så att han klampade in. Förbandet som BA12 avlöste hade, som Mattias säger, kört upp spåren. Men det var ändå utmaningar som skulle besegras.

– Ganska ofta var det direktsändning och då tala-
de jag via tolk.

Ibland var det telefonväkteri och lyssnarfrågor och då förväntades Mattias svara på dem.

– Gick för det mesta bra, även om jag då och då fick förklara vad som hänt långt innan BA12 kom ner.

Han gjorde vad han skulle för att informera om vad han och kollegorna gjorde i Bosnien.

– Jag försökte förankra vår närvaro, säger Mattias. Det var det inga problem med. Mattias samarbetade också med en samverkanssektion i förbandet. Han fick på sin lott att relatera till representanter för bosniska medier.

Utmaningar?

– Att internt förklara vad en PIO kan göra i förväg i stället för att i efterhand, efter en operation behöva kriskommunicera. Små förändringar i en plan kan underlätta mycket när den är genomförd och senare ska kommuniceras. Vi som jobbar som PIO eller PAO är ganska bra på att se vad som kan ändras, ofta små förändringar.

I Afghanistan bytte Mattias stol och jobbade med psyops. Det fanns inget psyopsteam då men han var rådgivare till commandern. Till sin hjälp hade han bland andra två lokalanställda reportrar, en skrivande och en radioreporter.

– Afghanistan är annorlunda. Reportrar är kanske lite mer hovsamma än hemma här i Sverige.

Det blev radioinslag och tryckta texter i ISAF:s egen tidning, som byggde på det material Mattias gav åt reportern. Tidningen lastades på bilar och spreds av MOT-teamen i byarna. Läsarreaktioner?

– Många var ju inte läskunniga, men de flesta kände igen bilder.

Några erfarenheter utom värmen?

– En av våra lokalanställda gifte sig. Det var en jättefest med mat och allt. Men inga kvinnor var med, inte heller bruden. Skillnad PIO eller PAO, public affairs officer, och psyops?

– Psyops är marknadsavdelningen och PIO är informationsavdelningen. Men vi jobbar med samma mål, säger Mattias.

Per Lunne

Kamratstödstelefon

Direkt berörd eller anhörig är alltid välkommen att kontakta någon av våra kamratstödjare.

020 - 666 333

Kamrathjälp

Kamrathjälpskontot ger bidrag för att stödja veteraner och deras anhöriga som är i behov av till exempel ekonomiskt stöd, tekniska hjälpmedel eller bidrag till andra kostnader som uppkommit till följd av utlandsinsatsen.

Gula Bandet

Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna marknadsför och säljer Gula Bandet till förmån för Sveriges veteraner och svensk personal i utlandstjänst. Överskottet kommer veteranerna och deras anhöriga till del genom Kamrathjälpen.



Vi är en av fyra organisationer som Försvarsmakten har samarbetsavtal med. Avtalet innebär ekonomiskt stöd till vår verksamhet och att vi bl.a. tillhandahåller kansli, kamratstöd och mycket mer. De andra organisationerna är Invidzonen, Sveriges militära kamratföreningars riksförbund (SMKR) och Svenska Soldathemsförbundet.

Tourniquet SOFTT-W

Tactical Medical Solutions

KLASSISK TOURNIQUET SOM ANVÄNDS VÄRLDEN ÖVER AV MILITÄR PERSONAL. MED LITE TRÄNING KAN DEN ENKELT APPLICERAS MED ENDAST EN HAND.

385:-

INKL. MOMS
KORT, FAKTURA, AVBETALNING
ORD. 419:-

ANGE KAMPAJNKOD **MEDIC** I KASSAN
FÖR ATT TA DEL AV RABATTEN* SÅ SKICKAR
VI ÄVEN MED ETT PAKET PLÅSTER.

*GÄLLER T.O.M. 15 JUNI 2016

ÅTERANVÄNDNINGSBAR

SKRIVPLÅN

VRIDSTÅNG AV
ALUMINIUM

VIKT: 90 GRAM

REMMENS
BREDD: 3,7 CM

VI HAR ETT TAKTISKT ANPASSAT SORTIMENT AV RÄDDNING- OCH SJUKVÅRDSPRODUKTER. LÄS MER OCH BESTÄLL PÅ

Ordningssvaksbutiken.se

Kläder, teknik och skyddsutrustning för operativ personal